

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра обліку та аудиту

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Організація та проведення контролю публічних закупівель»

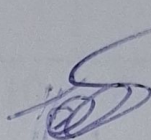
здобувача вищої освіти другого
магістерського) рівня
курс, групи ОМФз-23-1,
спеціальності 071 «Облік і
податкування»
вітня програма «Державний аудит;
дово-економічна експертиза у фінансових
зслідуваннях»

науковий керівник

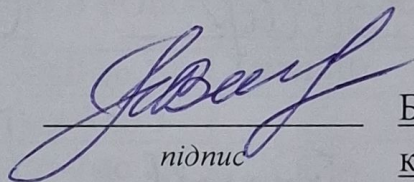
рант освітньо-
професійної програми

опущено до захисту рішенням кафедри
протокол від «28» 01 2025 № 2

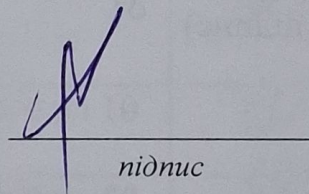
відувач кафедри


підпис здобувача вищої
освіти

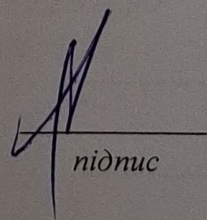
Покинйчереда Богдана
Ігоровича


підпис

Білобровенко Т.В.,
к.е.н., доцент


підпис

Лісовий А.В., д.е.н.,
професор


підпис

Лісовий А.В., д.е.н.,
професор

Ірпінь – 2025

Реєстрація № 22 28.01.2025 Шеєв
(дата) (підпис відповідальної особи)

Результати перевірки до захисту Шеєв
(до захисту, на доопрацювання) (дата)

Результат захисту 90/5/A 13.02.25 Шеєв
(оцінка) (дата) (підпис)

Голова комісії: Шеєв Лавренкова З.
(підпис) (ініціали, ПІБ)

Члени комісії:

<u>Ш</u> (підпис)	<u>Лісовий А.В.</u> (ініціали, ПІБ)
<u>Шеєв</u> (підпис)	<u>Савченко А.М.</u> (ініціали, ПІБ)
<u>Шеєв</u> (підпис)	<u>Панасюк О.В.</u> (ініціали, ПІБ)

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, ПІБ
------------------	-------------------------	--------------------------	----------	-----------

ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ НАУКОВИМ КЕРІВНИКОМ

1. Зміст роботи (наукова і практична значимість роботи, її наукова новизна, глибина дослідження, здатність екстраполяції теоретичних висновків до практичних ситуацій, наявність сильних і слабких сторін, логічність та послідовність викладення матеріалу тощо)	від 0 до 30	28		10.02.25
2. Рівень підготовки здобувача (володіння професійною термінологією, вміння здійснювати аналіз, приймати рішення, вносити пропозиції тощо)	від 0 до 10	7		10.02.25
3. Ставлення здобувача до виконуваної роботи (дотримання календарного плану, урахування пропозицій і зауважень наукового керівника, оформлення роботи тощо)	від 0 до 10	8		10.02.25
РАЗОМ БАЛІВ	від 0 до 50	43		10.02.25

ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ

1. Доповідь	від 0 до 10	10		
2. Роздатковий матеріал	від 0 до 5	5		
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	від 0 до 25	25		
4. Апробація (участь у конференціях, публікація статті)	від 0 до 10	7		
РАЗОМ БАЛІВ	від 0 до 50	47		10.02.25
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	від 0 до 100	90		10.02.25

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.П.: голови, членів комісії, секретаря, (підпис)
90	A	5	10.02.25	Медведев А.В. Савченко А.М. Панащенко В.В.

Правила переведення оцінок до національної шкали та шкали ЕКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
80-89	B	4 (добре)
70-79	C	
60-69	D	3 (задовільно)
50-59	E	
35-49	EX	2 (незадовільно)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ЇХ КОНТРОЛЮ.....	10
1.1. Поняття та значення публічних закупівель та їх нормативно- правове забезпечення	10
1.2. Загальна характеристика КП «Корюківкаводоканал».....	23
Висновки до розділу 1	30
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ НА КП «КОРЮКІВКАВОДОКАНАЛ».....	32
2.1. Організація контролю публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал».....	32
2.2. Проведення моніторингу та перевірки публічних закупівель на підприємстві.....	41
2.3. Оформлення результатів контролю публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал» та аналіз його ефективності.....	50
Висновки до розділу 2.....	56
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ НА КП «КОРЮКІВКАВОДОКАНАЛ».....	57
Висновки до розділу 3.....	61
ВИСНОВКИ.....	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	66
ДОДАТКИ.....	73

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасних умовах розвитку економіки України ефективність публічних закупівель набуває стратегічного значення, оскільки вони є одним із ключових механізмів раціонального використання бюджетних коштів і забезпечення прозорості господарської діяльності. Як важливий елемент державного управління, ця сфера спрямована на зменшення корупційних ризиків, оптимізацію витрат і досягнення фінансової стабільності. Незважаючи на існування сучасної нормативно-правової бази, зокрема Закону України «Про публічні закупівлі» [41] та директив ЄС [7], на практиці виникають проблеми через недостатню кваліфікацію фахівців, недосконалість моніторингових процедур і складнощі у виявленні фінансових шахрайств. Це загрожує ефективному використанню ресурсів і підриває довіру до системи публічних закупівель. У цьому контексті вдосконалення системи контролю публічних закупівель стає нагальною потребою. Впровадження сучасних методів моніторингу, цифрових інструментів і системного підходу до управління закупівлями дозволить не лише мінімізувати корупційні ризики, але й підвищити прозорість і ефективність використання державних ресурсів.

Науковий інтерес до дослідження публічних закупівель підтверджується вагомими внесками таких науковців, як О. В. Артеменко [1], Т. В. Білобровенко [2], Р. А. Джабраїлов [6], М. В. Дубініна [8], О. В. Духневич [9], О. Ю. Іванова [11], Н. Г. Здирко [12], Є. В. Кильницька [14], О. П. Кириленко [15], Д. В. Киян [16], Т. В. Колодяжна [14], С. І. Лекарь [20], О. І. Лугова [25], А. І. Мілька [22], О. С. Павленко [22], Т. С. Пісоченко [26], М. С. Письменна [27], В. М. Русін [40], Г. С. Севостьянова [11], Ю. Ю. Чебан [8], О. І. Шалева [43; 44] та ін. Важливу роль відіграють закони України, постанови Кабінету Міністрів [5; 28; 29; 30; 31; 38; 39], накази Міністерства економіки [33; 34], Міністерства економічного

розвитку і торгівлі України [30; 31; 32], а також директиви Європейського Союзу [7], що регламентують порядок проведення та контролю публічних закупівель.

Однак, навіть з урахуванням наявних теоретичних і практичних напрацювань, залишається низка невирішених питань, зокрема щодо розробки новітніх механізмів попередження порушень, застосування цифрових технологій для моніторингу та забезпечення відповідності закупівель міжнародним стандартам. З огляду на це, обрана тема є надзвичайно актуальною та важливою для забезпечення ефективності, прозорості і та довіри до системи публічних закупівель.

Мета роботи полягає в удосконаленні організації та проведенні контролю публічних закупівель шляхом аналізу теоретичних основ, дослідження практичних аспектів здійснення контролю на прикладі КП «Корюківкаводоканал», а також розробки рекомендацій для підвищення ефективності моніторингу, прозорості та раціонального використання бюджетних коштів.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати поняття, значення та нормативно-правове забезпечення публічних закупівель.
2. Надати загальну характеристику діяльності КП «Корюківкаводоканал».
3. Дослідити методику планування, організації та проведення контролю закупівель на КП «Корюківкаводоканал».
4. Розробити рекомендації щодо підвищення прозорості та ефективності управління публічними закупівлями на КП «Корюківкаводоканал».

Об'єкт дослідження – процес організації та проведення контролю публічних закупівель.

База дослідження – КП «Корюківкаводоканал».

Предмет дослідження – теоретичні, методичні та практичні аспекти організації та здійснення контролю публічних закупівель на прикладі діяльності КП «Корюківкаводоканал».

Методи дослідження. Для виконання поставлених у роботі завдань використовувався комплекс наступних методів: теоретичні (аналіз, індукція, дедукція, систематизація, конкретизація, групування, абстрагування та узагальнення) – для визначення сутності, особливостей і нормативно-правового забезпечення контролю публічних закупівель; методи математичної статистики (первинна обробка даних, розрахунок елементарних статистик, перевірка статистичних гіпотез) – з метою отримання кількісно-якісних результатів аналізу ефективності контролю публічних закупівель; методи порівняльного аналізу (при зіставленні показників у динаміці) – для аналізу результативності контрольних заходів у різні періоди та визначення ефективності запропонованих рішень; графічний (для наочного представлення отриманих результатів, зокрема динаміки показників ефективності закупівель і запропонованих заходів удосконалення).

Джерела інформації. Основними джерелами інформації стали дані бухгалтерського обліку, фінансова та статистична звітність КП «Корюківкаводоканал», а також нормативно-правові акти, що регулюють сферу публічних закупівель.

Наукова новизна. У рамках дослідження були сформовані пропозиції щодо вдосконалення організації та проведення контролю публічних закупівель, які включають оптимізацію процедур моніторингу та аналізу, застосування цифрових технологій, а також розробку рекомендацій для підвищення ефективності закупівель.

Практична значущість. Результати дослідження можуть бути впроваджені в діяльність КП «Корюківкаводоканал» для покращення прозорості та ефективності закупівельних процедур. Запропоновані рекомендації також

мають універсальний характер і можуть бути адаптовані іншими підприємствами та організаціями для вдосконалення системи контролю закупівель.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел з 50 найменувань та 7 додатків на 34 сторінках. Загальний обсяг основного тексту – 60 сторінки. Робота містить 14 таблиць та 6 рисунків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ЇХ КОНТРОЛЮ

1.1. Поняття та значення публічних закупівель та нормативно-правове забезпечення їх здійснення

Ринкова модель економічних відносин в Україні спричинила необхідність розробки нових механізмів забезпечення економічних потреб держави. Одним із таких інструментів стала система публічних закупівель, яка забезпечує прозорість, економічну ефективність та конкурентність у використанні державних коштів.

Історія впровадження публічних закупівель в Україні нерозривно пов'язана із прагненням мінімізувати корупційні ризики, впровадити сучасні електронні механізми контролю та забезпечити максимальну прозорість процедур. Значним поштовхом для розвитку цієї системи стало приведення законодавства у відповідність до міжнародних стандартів і потреба реагувати на нові виклики, зокрема на виклики, пов'язані з воєнними діями та потребами оборони [23].

Витоки публічних закупівель беруть початок із централізованого планування за часів СРСР. У 1988 році, в межах розробки народногосподарського плану Держпланом СРСР, було введено поняття «державні замовлення». Цей механізм виконував функцію прообразу сучасної системи публічних закупівель, спрямованої на забезпечення основних потреб держави. Згодом система еволюціонувала, трансформуючись відповідно до вимог ринкової економіки та сучасних реалій [13, с. 140].

У табл. 1.1 показано основні етапи становлення системи публічних закупівель в Україні, що демонструють її розвиток від централізованих державних замовлень до сучасних конкурентних та прозорих механізмів, інтегрованих у глобальні стандарти.

Історичні етапи розвитку системи публічних закупівель

Етап	Характеристика
Держзамовлення (СРСР) – до 1991 року	Введено термін «держзамовлення», який охоплював 70-80% господарства. Надлишкову продукцію дозволялося реалізовувати самостійно.
Перехідний період 1991-1995 роки	Зміна централізованої планової економіки. З'явилися міжнародні тендери. Держзамовлення поступово трансформувалося відповідно до ринкових умов.
Запровадження законодавства 2000 рік	Прийнято Закон України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти». Початок систематизації процедур закупівель.
Реформування системи 2010 рік	Введено обов'язкове використання електронних систем. Запроваджено конкурентні процедури.
Євроінтеграція 2015 рік	Система Prozorro стала обов'язковою. Розроблено новий Закон «Про публічні закупівлі». Впроваджено міжнародні стандарти та конкурентні механізми.
Воєнний період 2022 рік – дотепер	Спрощення процедур закупівель для задоволення нагальних потреб оборони. Адаптація системи Prozorro до умов воєнного стану.

Джерело: складено автором на основі [13, с. 141]

Після здобуття Україною незалежності в 1991 році, система державних замовлень почала поступово адаптуватися до умов ринкової економіки. У цей період (1991-1995 роки) вперше з'явилися міжнародні тендери, які стали новим явищем для України. На початковому етапі система функціонувала без чітких правових рамок, що ускладнювало забезпечення прозорості та контроль за витратами

Впровадження законодавства у 2000 році стало важливим кроком у систематизації закупівельної діяльності. Закон «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» створив правову базу для регулювання закупівель, чітко окресливши процедури та принципи їх проведення. Однак навіть у цей період система стикалася з численними викликами, серед яких була складність дотримання конкурентних принципів та недостатня прозорість [23].

Період реформування системи у 2010 році став черговим етапом, який відзначався введенням обов'язкового використання електронних систем. Це стало важливим кроком у напрямку прозорості та відкритості процедур закупівель. Конкурентні процедури, які почали застосовуватися на законодавчому рівні, дозволили зменшити ризики корупції та сприяти економії бюджетних коштів. Водночас, незважаючи на ці позитивні зрушення, система все ще залишалася вразливою до маніпуляцій і неефективного управління [12, с. 81].

Етап євроінтеграції у 2015 році став ключовим моментом у реформуванні публічних закупівель в Україні. Впровадження системи Prozorro не лише забезпечило прозорість усіх процедур, але й дозволило інтегрувати міжнародні стандарти у процес закупівель. Закон «Про публічні закупівлі», прийнятий у цей період, створив основу для конкурентного середовища, що сприяло підвищенню якості послуг і зменшенню витрат. Prozorro також дозволила громадянам отримати доступ до інформації про закупівлі, що стало важливим інструментом громадського контролю.

Воєнний період з 2022 року ознаменувався необхідністю швидкого реагування на надзвичайні ситуації. Процедури закупівель були спрощені для задоволення нагальних потреб оборони та забезпечення життєдіяльності країни. Система Prozorro була адаптована до умов воєнного стану, що дозволило зберегти прозорість процесів навіть у надзвичайно складних умовах. Це стало доказом гнучкості та ефективності впровадженої системи, яка змогла адаптуватися до нових викликів [26, с. 132].

Таким чином, еволюція системи публічних закупівель в Україні демонструє поступовий перехід від централізованого планування до сучасної моделі, що базується на міжнародних стандартах, прозорості та конкуренції. Це сприяє як економічній стабільності держави, так і підвищенню довіри громадян до управління бюджетними коштами.

У загальному розумінні, публічні закупівлі – це система взаємовідносин між замовниками (державними установами, комунальними підприємствами) та

постачальниками товарів, послуг і робіт, що здійснюється відповідно до нормативно-правових актів і спрямована на задоволення суспільних потреб. Основною метою є забезпечення раціонального використання бюджетних коштів і максимальна прозорість закупівельного процесу [24, с. 32].

В українському законодавстві поняття «публічні закупівлі» було закріплено в Законі України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25 грудня 2015 року, який визначає публічну закупівлю як «придбання замовником товарів, робіт і послуг у порядку, встановленому цим Законом» [41].

Поняття «публічні закупівлі» є багатогранним і охоплює різноманітні аспекти, що включають економічну ефективність, соціальну спрямованість, юридичну регламентацію та антикорупційні механізми. У табл. 1.2 наведено основні підходи до визначення поняття «публічні закупівлі».

Таблиця 1.2

Основні підходи до визначення поняття «публічні закупівлі»

Підхід	Визначення поняття
Економічний підхід	Публічні закупівлі розглядаються як спосіб раціонального використання коштів з метою задоволення суспільних потреб. Вони спрямовані на економічну ефективність і підтримку внутрішнього виробництва.
Юридичний підхід	Публічні закупівлі – це регламентована діяльність держави, спрямована на придбання товарів, робіт і послуг відповідно до встановленого законодавством порядку, з дотриманням принципів відкритості та конкуренції.
Соціальний підхід	Закупівлі спрямовані на задоволення потреб суспільства, виконання соціальних функцій держави, підтримку вразливих верств населення через ефективне використання ресурсів.
Антикорупційний підхід	Публічні закупівлі є інструментом боротьби з корупцією через забезпечення прозорості процесів, громадського контролю та конкурентних процедур.

Джерело: складено автором на основі [4, с. 199]

Система публічних закупівель базується на ключових принципах, які забезпечують її ефективність та прозорість (рис. 1.1).



Рис. 1.1. Принципи публічних закупівель

Джерело: складено автором на основі [3, с. 11]

До них належить відкритість, яка гарантує доступ до інформації про всі етапи закупівель для зацікавлених сторін, забезпечуючи громадський контроль та підвищуючи довіру до системи. Конкурентність сприяє створенню рівних умов для всіх учасників, дозволяючи державі обирати найкращі пропозиції, що відповідають критеріям якості та ціни. Важливим принципом є недискримінація, яка забезпечує рівний доступ до участі в процедурах незалежно від масштабу, походження чи юридичного статусу компанії. Прозорість процедур дозволяє контролювати кожен етап процесу закупівель, мінімізуючи ризики корупції та забезпечуючи відповідність прийнятих рішень встановленим нормам. Принцип економії та ефективності використання коштів спрямований на досягнення оптимального співвідношення ціни й якості, сприяючи раціональному витрачання державних ресурсів і реалізації суспільно важливих завдань [14].

Публічні закупівлі відіграють важливу роль у сучасній економіці, оскільки вони є механізмом розподілу бюджетних коштів та регулювання взаємовідносин

між державою і бізнесом. У середньому публічні закупівлі становлять близько 12-15% ВВП розвинених країн, а в Україні цей показник сягає 10-12% [10].

Економічний ефект публічних закупівель досягається завдяки системному підходу до використання бюджетних коштів, прозорості процедур та стимулюванню економічного зростання, а саме:

1. Раціональне використання коштів – державні установи зобов'язані обирати найбільш вигідні пропозиції на основі прозорості конкуренції між постачальниками. Це дозволяє мінімізувати витрати, забезпечуючи при цьому високу якість товарів, робіт і послуг. Чіткі правила та стандартизовані процедури знижують ризики неефективного витрачання коштів.

2. Підтримка малого і середнього бізнесу – створення конкурентних умов дозволяє залучати до торгів підприємства різного рівня. Завдяки цьому бізнес отримує нові можливості для розвитку, створення робочих місць та збільшення податкових надходжень до бюджету [46, с. 80].

3. Запобігання корупції – використання електронних платформ, таких як Prozorro, мінімізує вплив людського фактора на процес прийняття рішень. Відкритість інформації про закупівлі та контроль з боку громадськості сприяють зниженню рівня корупції та забезпеченню довіри до державних органів.

4. Ефективне управління ресурсами – закупівлі формують основу для реалізації національних і регіональних програм розвитку. Через прозоре планування та координацію процесів закупівель держава має можливість ефективно розподіляти ресурси, спрямовуючи їх на реалізацію ключових економічних, соціальних і інфраструктурних проєктів [19, с. 37].

У результаті публічні закупівлі виконують не лише роль інструменту економії, але й стають важливим механізмом для забезпечення стійкого економічного розвитку держави.

Функції публічних закупівель є ключовими елементами, які визначають їхню роль у системі управління державними фінансами та забезпеченні суспільних потреб (табл. 1.3).

Функції публічних закупівель

Функція	Опис
Економічна функція	Забезпечення ефективного та раціонального використання бюджетних коштів для досягнення оптимального результату.
Соціальна функція	Задоволення суспільних потреб через надання якісних послуг і товарів для громадян і державних установ.
Контрольна функція	Запобігання правопорушенням шляхом використання механізмів моніторингу, перевірок та незалежного аудиту.
Розподільча функція	Сприяння рівномірному та справедливому розподілу коштів між регіонами, підприємствами та іншими суб'єктами.

Джерело: складено автором на основі [8, с. 33]

Економічна функція спрямована на забезпечення ефективного використання бюджетних коштів. Завдяки публічним закупівлям державні органи отримують можливість придбати товари, роботи і послуги найвищої якості за найнижчими цінами, оптимізуючи витрати та забезпечуючи раціональне використання фінансових ресурсів. Це сприяє розвитку економіки, підтримуючи конкурентоспроможність підприємств і стимулюючи їх до вдосконалення виробничих процесів.

Соціальна функція реалізується через задоволення суспільних потреб шляхом надання якісних послуг і товарів. Публічні закупівлі забезпечують доступ до необхідних ресурсів для освітніх, медичних, інфраструктурних та інших проектів, спрямованих на підвищення добробуту громадян. Крім того, ця функція сприяє створенню робочих місць, стимулюючи економічну активність у різних галузях [6, с. 52].

Контрольна функція публічних закупівель полягає у запобіганні порушенням і неефективності через використання механізмів моніторингу та аудиту. Впровадження електронних систем закупівель, таких як Prozorro, дозволяє виявляти невідповідності, аналізувати прозорість процесів і запобігати корупційним діям, що сприяє підвищенню довіри громадян до системи державного управління.

Розподільча функція спрямована на рівномірний розподіл бюджетних коштів між регіонами та підприємствами. Завдяки відкритим тендерам і конкурентним процедурам публічні закупівлі сприяють розвитку малого та середнього бізнесу, а також підтримці менш розвинених регіонів, забезпечуючи їм доступ до державного фінансування. Це дозволяє створювати умови для економічного зростання на всій території країни, зменшуючи диспропорції у розвитку [3, с. 18].

Таким чином, публічні закупівлі виконують багатогранну роль у суспільно-економічному житті, забезпечуючи ефективне використання державних ресурсів, підвищуючи якість життя громадян та сприяючи розвитку економіки і регіонів.

Публічні закупівлі у різних країнах світу є важливим інструментом державного управління, спрямованим на раціональне використання бюджетних коштів, підтримку економіки та забезпечення суспільних потреб. У розвинених країнах впроваджено усталені моделі закупівель, які базуються на принципах прозорості, ефективності та конкурентності, що значно підвищує їхню ефективність.

У Сполучених Штатах функціонує централізована система державних закупівель, регульована Федеральним регламентом закупівель (Federal Acquisition Regulation, FAR). Основним інструментом є електронна платформа SAM.gov (System for Award Management), запущена у 2012 році. Вона об'єднує всі федеральні установи і забезпечує доступ до інформації про контракти вартістю понад 25 тисячдоларів. У 2019 році через SAM.gov було укладено понад 5 мільйонів контрактів на суму близько 665 мільярдів доларів. Такий підхід сприяє прозорості, відкритості для малого бізнесу та зменшенню корупційних ризиків [20, с. 204].

У країнах ЄС публічні закупівлі регулюються Директивою 2014/24/EU, прийнятою в 2014 році. Директива спрямована на гармонізацію законодавства всіх країн-членів, створення конкурентного середовища та підтримку інновацій. У рамках директиви передбачено обов'язкове використання електронних

процедур закупівель. У 2021 році ринок публічних закупівель у ЄС оцінювався у понад 2 трильйони євро, що становить близько 14% ВВП регіону. Наприклад, у Німеччині особливу увагу приділяють екологічним закупівлям, спрямованим на скорочення викидів CO₂ [49, с. 16].

У Японії система державних закупівель регулюється законами, такими як Закон про державні контракти та Закон про фінансове управління. Особливістю є сильний акцент на аудит і перевірку ефективності використання коштів. Уряд щорічно публікує звіти про виконання закупівель, а також проводить перевірки, які спрямовані на виявлення неефективних витрат. У 2020 році через систему закупівель в Японії було укладено контракти на суму понад 500 мільярдів єн, із яких значна частина спрямовувалася на підтримку інноваційних технологій.

У Китаї система публічних закупівель регулюється Законом про державні закупівлі, прийнятим у 2003 році. Основною платформою для проведення тендерів є Chinabidding.com.cn, яка забезпечує централізовану інформацію про оголошені закупівлі. Особливістю системи є високий рівень державного контролю за процесом. Всі закупівлі проходять через спеціальні органи, що гарантує дотримання стандартів і процедур. У 2020 році обсяг державних закупівель у Китаї становив понад 3 трильйони юанів, значна частина яких була спрямована на інфраструктурні проекти та підтримку місцевих виробників. Антикорупційний механізм у Китаї зосереджений на суворих перевірках документації та кримінальній відповідальності за зловживання [41, с. 176].

В Австралії система публічних закупівель координується через платформу AusTender, яка функціонує з 2001 року. Ця електронна система забезпечує відкритий доступ до інформації про всі державні тендери та укладені контракти. Основними принципами є прозорість, конкурентність і звітування. Уряд Австралії приділяє особливу увагу залученню малого бізнесу до процесу закупівель: у 2021 році понад 30% контрактів були укладені саме з малими підприємствами. Законодавча база публічних закупівель в Австралії регулюється Законом про конкуренцію та споживачів, який також передбачає механізми

оскарження та регулярний аудит. Загальний обсяг закупівель у 2021 році перевищив 80 мільярдів австралійських доларів, з них значна частина спрямовувалася на соціальні програми та екологічні ініціативи [16, с. 107].

У табл. 1.4 наведено порівняння ключових характеристик систем закупівель в Україні та інших країнах.

Таблиця 1.4

Порівняння систем публічних закупівель у зарубіжних країнах та Україні

Показники	Платформа	Рівень цифровізації	Антикорупційний механізм	Законодавча база
Україна	ProZorro	Високий	Моніторинг, штрафи	Закон про публічні закупівлі
США	SAM.gov	Максимальний	Прозорість, аудит	Федеральний закон
ЄС	TED	Високий	Оскарження, аудит	Директиви ЄС
Японія	Головна державна	Середній	Внутрішній контроль	Національні закони
Китай	Chinabidding	Середній	Центральний контроль, чіткі процедури	Закон про державні закупівлі
Австралія	AusTender	Високий	Звітування, відкритий доступ	Закон про конкуренцію і споживачів

Джерело: складено автором на основі [11, с. 44; 18, с. 88; 27, с. 48]

Таким чином, успішні приклади США, ЄС, Японії, Китаю та Австралії показують, що ефективність публічних закупівель залежить від цифровізації, прозорості та антикорупційних механізмів, слугуючи орієнтиром для вдосконалення української системи.

Система публічних закупівель в Україні функціонує на основі розгалуженого нормативно-правового забезпечення, яке охоплює закони, постанови, накази уповноважених органів та міжнародні стандарти. Ці

нормативні акти забезпечують прозорість, конкурентність і ефективність закупівельного процесу, регулюючи кожен його аспект – від оголошення тендеру до виконання контракту.

Як вже зазначалось, базовим законом, який регулює сферу публічних закупівель, є Закон України № 922-VIII від 25.12.2015 «Про публічні закупівлі». Він визначає основні принципи, механізми та процедури проведення закупівель, забезпечуючи їх прозорість і відкритість [41]. Інші ключові закони, що доповнюють нормативну базу, включають:

1. Закон України № 2939-VI від 13.01.2011 «Про доступ до публічної інформації», який гарантує право громадян на доступ до інформації про закупівлі.

2. Закон України № 1700-VII від 14.10.2014 «Про запобігання корупції», спрямований на боротьбу з корупційними ризиками в процесі закупівель.

3. Закон України № 3855-XII від 21.01.1994 «Про державну таємницю», який визначає особливості проведення закупівель у сферах із обмеженим доступом.

4. Закон України № 851-IV від 22.05.2003 «Про електронні документи та електронний документообіг», який регулює використання електронних засобів у закупівлях [23].

Для деталізації процедур публічних закупівель прийнято низку постанов Кабінету Міністрів України. Серед них ключову роль відіграє:

1. Постанова Кабінету Міністрів України №1178 від 12 жовтня 2022 року (основна у воєнний час), регулює порядок здійснення публічних закупівель в умовах воєнного стану.

2. Постанова № 166 від 24.02.2016, яка затверджує порядок функціонування електронної системи закупівель Prozorro та проведення авторизації електронних майданчиків [36].

3. Постанова № 710 від 11.10.2016, спрямована на ефективне використання державних коштів [29].

4. Постанова № 292 від 22.04.2020, яка регламентує розмір плати за подання скарг та порядок оскарження результатів тендерів [28].

5. Постанова № 631 від 01.08.2013, що визначає підстави та процедуру здійснення перевірок закупівель, що проводяться зазначеними органами [37].

Накази Міністерства економіки України конкретизують окремі аспекти закупівельної діяльності. Наприклад:

1. Наказ № 680 від 13.04.2016 затверджує примірну тендерну документацію [30].

2. Наказ № 710 від 15.04.2020 визначає перелік формальних помилок у тендерній документації [31].

3. Наказ № 1082 від 11.06.2020 встановлює порядок розміщення інформації про закупівлі в електронній системі Prozorro [34].

4. Наказ № 654 від 07.04.2020 визначає процедури та механізми контролю за дотриманням законодавства у сфері публічних закупівель, спрямовані на забезпечення прозорості та ефективності використання державних коштів [38].

Публічні закупівлі у воєнний час набули особливого значення для України, оскільки забезпечення обороноздатності, підтримка критичної інфраструктури та задоволення гуманітарних потреб вимагають максимально швидкого і ефективного використання державних ресурсів. У цьому контексті ключову роль відіграє постанова Кабінету Міністрів України №1178, яка була ухвалена для врегулювання процедур закупівель у надзвичайних умовах воєнного стану. Її положення спрямовані на адаптацію існуючої системи до викликів, пов'язаних з війною, та забезпечення безперебійного функціонування державних структур.

Основною особливістю закупівель у період війни є спрощення процедур, що дозволяє швидко реагувати на нагальні потреби. Це включає можливість укладення прямих договорів без проведення тривалих тендерів, особливо у випадках, коли йдеться про товари та послуги для оборони, гуманітарної допомоги чи відновлення критично важливої інфраструктури. Такий підхід є виправданим в умовах, коли кожна хвилина може бути вирішальною для

забезпечення життєдіяльності країни. Проте водночас це створює ризики, які потребують ретельного управління.

Серед найбільших викликів, пов'язаних із закупівлями у воєнний час, можна виокремити корупційні ризики та непрозорість витрат. Відсутність конкурентного тендерного процесу може призводити до зловживань, таких як завищення вартості товарів чи послуг, або навіть укладення договорів з підрядниками, які не здатні якісно виконати свої зобов'язання. Навіть попри те, що постанова №1178 передбачає обов'язкове оприлюднення інформації про укладені договори в системі Prozorro, часто це відбувається із запізненням, що ускладнює контроль за виконанням зобов'язань.

Крім того, війна створює значні логістичні проблеми, такі як руйнування транспортної інфраструктури та окупація окремих територій, що ускладнює доставку товарів і послуг. Ці виклики посилюються дефіцитом кадрів, адже чимало працівників як із боку замовників, так і постачальників були мобілізовані чи евакуйовані. Це знижує ефективність управління закупівлями, створюючи додаткові ризики.

Попри ці труднощі, важливо зазначити, що Україна зобов'язана дотримуватись міжнародних стандартів у сфері публічних закупівель навіть в умовах війни. Принципи прозорості, конкурентності та недискримінації, закладені в директивах ЄС і Угоді GPA (Угода про державні закупівлі Світової організації торгівлі), є не лише еталоном, але й важливою умовою для отримання міжнародної фінансової підтримки. Тому, навіть спрощуючи процедури, держава має забезпечувати їхню відповідність цим стандартам.

1.2. Загальна характеристика КП «Корюківкаводоканал»

Комунальне підприємство «Корюківкаводоканал» було створене 18 лютого 2008 року рішенням Корюківської міської ради з метою забезпечення житлово-комунальних потреб населення міста. Підприємство має статус комунального унітарного суб'єкта господарювання і працює на основі Статуту, затвердженого рішенням Корюківської міської ради восьмого скликання від 30 серпня 2021 року.

Основною метою діяльності є реалізація державної політики у сфері житлово-комунальних послуг, включаючи водопостачання, водовідведення, будівництво, ремонт і обслуговування мереж. Виробнича діяльність підприємства охоплює також електромонтажні та будівельно-монтажні роботи, надання транспортних послуг і роботи з благоустрою. У табл. 1.5 представлено загальну характеристику комунального підприємства «Корюківкаводоканал».

Таблиця 1.5

Загальна характеристика КП «Корюківкаводоканал»

Параметр	Опис
Повна назва	Комунальне підприємство «Корюківкаводоканал» Корюківської міської ради
Скорочена назва	КП «Корюківкаводоканал»
Адреса	15300, Україна, Корюківський р-н, Чернігівська обл., місто Корюківка, провулок Вокзальний, будинок, 9
Телефон	+380 (46) 572-12-96; +380 (46) 572-16-04
Дата заснування	09.02.2008
Директор	Бабич Сергій Володимирович
Код ЄДРПОУ	35606756
Статутний капітал	83053317 грн
Основний вид діяльності	36.00 Забір, очищення та постачання води
Керівники	Бабич Сергій Володимирович (керівник) Галущенко Сергій Володимирович (представник)
Власники	Корюківська Міська Рада – 100% частка (83053317 грн)

Джерело: складено автором на основі [21]

Основними напрямками діяльності КП «Корюківкаводоканал» є надання широкого спектра житлово-комунальних і виробничих послуг, які спрямовані на забезпечення комфортних умов проживання для мешканців міста (рис. 1.2):

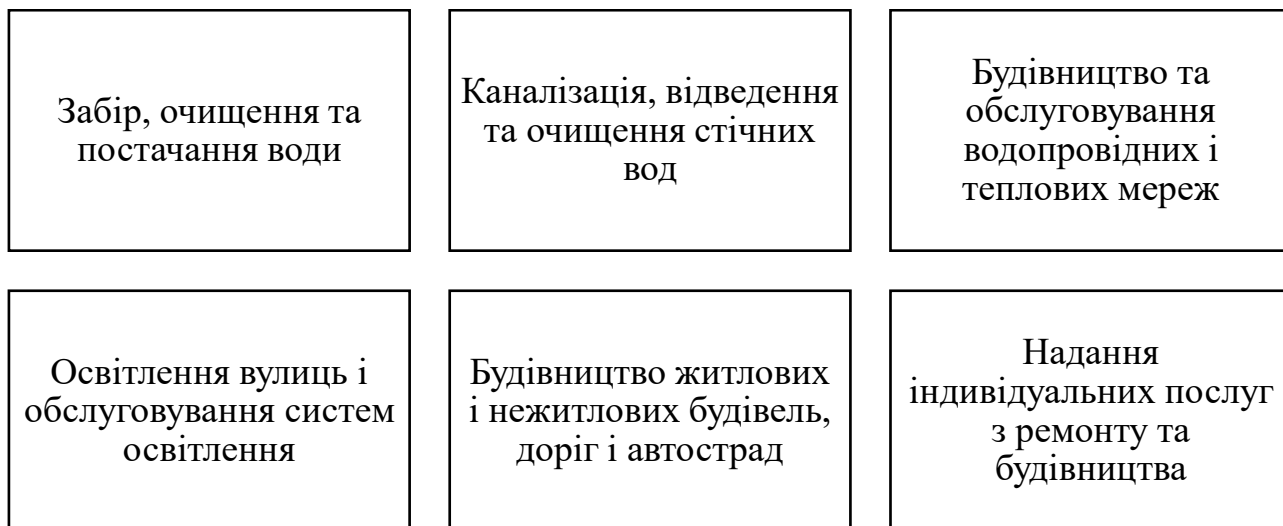


Рис. 1.2. Основні напрями діяльності КП «Корюківкаводоканал»

Джерело: складено автором на основі [21]

1. Забір, очищення та постачання води – підприємство забезпечує стабільне водопостачання населення та організацій, здійснюючи контроль якості води на всіх етапах, від джерела до кінцевого споживача.

2. Каналізація, відведення та очищення стічних вод – у межах цього напрямку підприємство організовує збирання та очищення стічних вод із використанням сучасного обладнання та технологій, що сприяє охороні навколишнього середовища. На 1 грудня 2023 року загальна протяжність водопровідної мережі становить 62,968 км, а каналізаційної – 11,7 км.

3. Будівництво та обслуговування водопровідних і теплових мереж – діяльність включає проектування, монтаж і ремонт водопровідних, каналізаційних та теплових мереж, а також забезпечення їх безперебійної роботи.

4. Освітлення вулиць і обслуговування систем освітлення – підприємство займається установкою, модернізацією та обслуговуванням мереж зовнішнього освітлення, сприяючи підвищенню безпеки на вулицях і громадських просторах.

5. Будівництво житлових і нежитлових будівель, доріг і автострад – підприємство здійснює повний цикл будівельних робіт, починаючи від проектування і закінчуючи введенням об'єктів у експлуатацію. Особлива увага приділяється якості виконаних робіт і дотриманню сучасних будівельних стандартів.

6. Надання індивідуальних послуг з ремонту та будівництва – КП «Корюківкаводоканал» виконує замовлення громадян та організацій на проведення ремонтно-будівельних робіт, зокрема, ремонт водопровідних мереж, монтаж систем опалення, оздоблювальні роботи тощо [21].

Ці напрями діяльності забезпечують комплексний підхід до обслуговування міської інфраструктури, підвищують якість комунальних послуг і сприяють сталому розвитку міста.

На підприємстві функціонують чотири основні цехи, кожен з яких виконує важливі завдання для забезпечення життєдіяльності міста та його інфраструктури:

1. Цех водопостачання – відповідає за забезпечення міста якісною питною водою. До складу цеху входять два водозабори підземних вод загальною потужністю 250 м³/год, які працюють цілодобово для стабільного водопостачання. Цех також обслуговує розгалужену мережу водопровідних труб, забезпечуючи їх безперебійну роботу та своєчасний ремонт у разі необхідності.

2. Цех водовідведення – забезпечує збирання, транспортування та очищення стічних вод. У структурі цеху працюють три станції перекачки стоків загальною потужністю 400 м³/год. Ці станції обладнані сучасними технологіями для ефективного перекачування стічних вод до очисних споруд, що сприяє мінімізації негативного впливу на довкілля.

3. Цех будівництва – виконує широкий спектр будівельних і транспортних послуг. До його функцій входить будівництво та ремонт житлових і нежитлових будівель, монтаж водопровідних, каналізаційних і теплових мереж, а також виконання оздоблювальних робіт. Крім того, цех забезпечує транспортними

послугами для виконання виробничих завдань, що включає використання спеціалізованої техніки, зокрема екскаваторів, самоскидів та іншого обладнання.

4. Цех «Міськсвітло» – займається обслуговуванням і модернізацією систем зовнішнього освітлення. Основні завдання цеху включають встановлення, ремонт та заміну вуличних ліхтарів, модернізацію систем освітлення для підвищення енергоефективності, а також забезпечення безпеки на вулицях та громадських місцях у темний час доби [21].

Координація роботи цих цехів дозволяє підприємству ефективно виконувати свої завдання, забезпечуючи безперебійне надання комунальних послуг, підтримку міської інфраструктури та комфортні умови життя для мешканців міста.

Підприємство оснащено спеціалізованою технікою, зокрема екскаваторами, автопідйомниками, цистернами та будівельним обладнанням, що дозволяє ефективно виконувати завдання в сфері обслуговування інфраструктури міста. Завдяки сучасному обладнанню забезпечується оперативне реагування на аварійні ситуації, які пов'язані з водопостачанням, водовідведенням чи освітленням. Крім того, техніка використовується для виконання будівельних робіт, модернізації інженерних мереж та благоустрою територій, що сприяє покращенню якості комунальних послуг.

КП «Корюківкаводоканал» обслуговує 4909 особових рахунків абонентів та 107 рахунків організацій. Станом на 1 січня 2023 року встановлено 4877 лічильників у населення та 107 – у організацій [21].

Станом на 31.12.2023 р. штат підприємства налічує 41 працівників, для яких створені всі необхідні умови для безпечної, комфортної та продуктивної праці. Підприємство забезпечує дотримання трудового законодавства, а також регулярно проводить інструктажі з техніки безпеки та охорони праці. Заборгованість із заробітної плати відсутня, що сприяє стабільності та довірі з боку персоналу. Крім того, особлива увага приділяється професійному розвитку працівників, що включає підвищення кваліфікації через навчальні курси,

семінари та тренінги, які дозволяють співробітникам освоювати нові технології та ефективніше виконувати свої обов'язки (рис. 1.3).

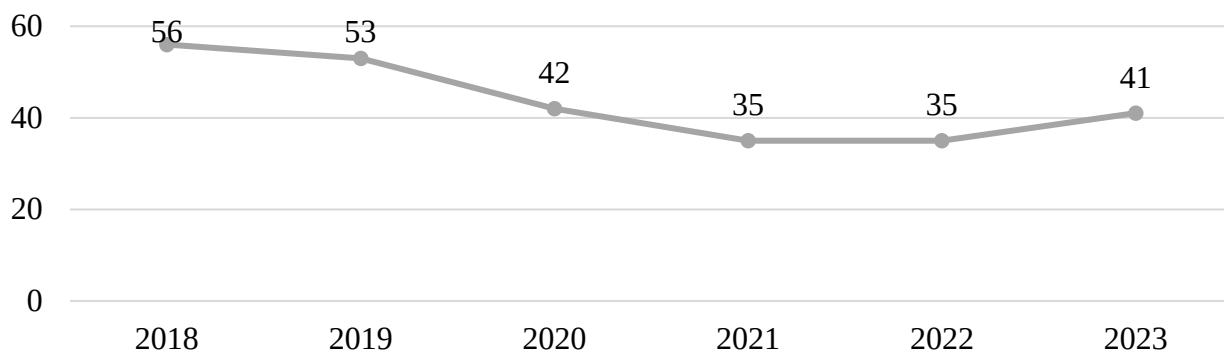


Рис. 1.3. Середня кількість працівників КП «Корюківкаводоканал»

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності

Станом на 2023 рік КП «Корюківкаводоканал» обслуговує 4909 абонентів, забезпечуючи їх послугами водопостачання, водовідведення, виробництва тепла та іншими комунальними послугами. Незважаючи на значну економічну напругу, зумовлену військовими діями, підприємство продовжує стабільно працювати, забезпечуючи базові потреби громади.

За результатами 2022 року підприємство зазнало збитків у розмірі 1288 тис. грн. Це зумовлено низкою факторів, зокрема зменшенням попиту на послуги через міграцію населення, підвищенням собівартості продукції та необхідністю інвестицій у модернізацію обладнання. Незважаючи на фінансові труднощі, у порівнянні з 2021 роком валюта балансу підприємства зросла на 74127 тис. грн, а обсяг власного капіталу – на 60461 тис. грн, що свідчить про значні зусилля у сфері залучення інвестицій, оновлення матеріально-технічної бази та ефективного управління активами. Такі результати також демонструють активну роботу над залученням додаткового фінансування для реалізації капітальних інвестицій, обсяг яких зріс на 45175 тис. грн у порівнянні з 2021 роком.

У табл. 1.6 згруповано основні економічні показники діяльності КП «Корюківкаводоканал» за 2021-2023 рр.

Таблиця 1.6

Основні показники діяльності КП «Корюківкаводоканал» за 2021-2023 рр.

Показники, тис грн	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Зміни в абсолютних величинах 2023 р. порівняно з:		Темпи приросту (зниження) 2023 р. у % до:	
				2021	2022	2021	2022
1	2	3	4	5	6	7	8
Капітал (станом на кінець періоду)							
Валюта балансу	15214	50672	89341	74127	38669	487,2	76,3
Власний капітал	10941	37198	71402	60461	34204	552,6	91,9
Нерозподілений прибуток (непокриті збитки)	-6959	-8247	-9972	-3013	-1725	43,3	20,9
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	-	4287	5197	-	910	-	21,2
Поточні зобов'язання і забезпечення	4273	9187	12742	8469	3555	198,2	38,7
Ресурси (станом на кінець періоду)							
Необоротні активи	12909	41442	73341	60432	31899	468,1	76,9
Нематеріальні активи	145	127	1583	1438	1456	991,7	1146,5
Основні засоби	11322	12280	25151	13829	12871	122,1	104,8
Незавершені капітальні інвестиції	1432	29035	46607	45175	17572	3154,7	60,5
Оборотні активи	2305	9230	16000	13695	6770	594,1	73,4
Запаси	632	970	1277	645	307	102,1	31,7
Гроші та їх еквіваленти	384	1420	2872	2488	1452	647,9	102,3
Економічні показники							
Чистий дохід від реалізації товарів	9847	11962	22844	12997	10882	131,9	90,9
Собівартість проданої продукції (товарів, робіт, послуг)	9591	10486	20377	10786	9891	112,5	94,3
Валовий прибуток	256	1476	2467	2211	991	863,7	67,1
Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	-719	-1288	-1725	-1006	-437	139,9	33,9

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності

При цьому чистий дохід від реалізації товарів у 2023 році склав 22844 тис грн, що перевищує показник 2022 року на 10882 тис грн. Зростання доходів

пов'язане із збільшенням обсягів реалізації послуг та продукції, а також вдосконаленням тарифної політики. Валовий прибуток підприємства у 2023 році зріс на 991 тис грн у порівнянні з попереднім роком, досягнувши 2467 тис грн, що свідчить про підвищення ефективності господарської діяльності навіть в умовах труднощів. У майбутньому підприємство планує впроваджувати заходи для оптимізації витрат та розширення спектра послуг, що дозволить стабілізувати фінансовий стан та покращити показники рентабельності.

Однак чистий фінансовий результат підприємства залишається від'ємним: у 2023 році збитки зросли до 1725 тис грн, що на 33,9% більше порівняно з попереднім роком. Основними причинами такої динаміки є висока собівартість проданих послуг, яка склала 20377 тис грн, що на 94,3% більше порівняно з 2022 роком, а також зростання поточних зобов'язань підприємства на 38,7%, що свідчить про збільшення боргового навантаження. Додатковим чинником стало зростання витрат на підтримку виробничої діяльності та оновлення матеріально-технічної бази, що суттєво вплинуло на фінансові показники.

Незважаючи на це, підприємство продовжує активно інвестувати у незавершені капітальні проекти, обсяг яких у 2023 році зріс до 46607 тис грн, перевищуючи аналогічний показник 2022 року на 60,5%. Це демонструє орієнтацію на довгостроковий розвиток, оновлення обладнання та реалізацію стратегічно важливих інфраструктурних проєктів. Такі інвестиції є важливими для забезпечення стабільного функціонування підприємства у майбутньому, розширення спектра послуг та покращення їх якості, що в перспективі може сприяти зниженню собівартості і покращенню фінансового стану.

Таким чином, КП «Корюківкаводоканал» відіграє важливу роль у забезпеченні життєдіяльності міста, постійно модернізуючи свою інфраструктуру та розширюючи спектр послуг, попри фінансові та економічні виклики.

Висновки до розділу 1

Публічні закупівлі в Україні є одним із важливих механізмів державного управління, спрямованих на забезпечення прозорості, економічної ефективності та конкурентності. Еволюція системи публічних закупівель демонструє поступовий перехід від централізованих державних замовлень радянського періоду до сучасної моделі, яка базується на принципах прозорості та конкуренції. Значним досягненням стало впровадження електронної системи Prozorro, що дозволило мінімізувати корупційні ризики, забезпечити відкритість інформації та покращити якість послуг. Однак, попри позитивні зрушення, система публічних закупівель в Україні потребує подальшого вдосконалення, зокрема у напрямі посилення контролю за тендерними процедурами, розвитку інфраструктури та підвищення професійної компетентності замовників і виконавців.

Діяльність КП «Корюківкаводоканал» є яскравим прикладом ефективного використання системи публічних закупівель та реалізації житлово-комунальних послуг у місті. Основними напрямками роботи підприємства є водопостачання, водовідведення, будівництво інженерних мереж, обслуговування систем освітлення та виконання будівельних робіт. Підприємство активно розвиває свою матеріально-технічну базу, що дозволяє забезпечувати якісне надання послуг навіть у складних економічних умовах. У 2023 році підприємство зуміло наростити обсяги капітальних інвестицій, що свідчить про орієнтацію на довгостроковий розвиток і модернізацію.

Воєнний стан також вплинув на фінансові показники КП «Корюківкаводоканал». Зростання витрат, пов'язаних із забезпеченням додаткових потреб, а також збільшення вартості енергоресурсів та матеріалів призвели до збитків у 2023 році. Водночас підприємство активно працює над залученням капітальних інвестицій та впровадженням нових технологій для оптимізації витрат і покращення якості послуг.

Проте фінансовий стан підприємства залишається напруженим. Збитки у 2023 році зросли порівняно з попереднім роком через високу собівартість послуг, зростання зобов'язань та додаткові витрати на підтримку виробничої діяльності. Незважаючи на це, КП «Корюківкаводоканал» продовжує здійснювати інвестиції в розвиток інфраструктури, що є важливим чинником забезпечення стабільної роботи підприємства у майбутньому.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ НА КП «КОРЮКІВКАВОДОКАНАЛ»

2.1. Організація контролю публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал»

Публічні закупівлі є ключовим інструментом раціонального використання бюджетних коштів та забезпечення суспільних потреб. Ефективність їх здійснення залежить від грамотного планування, дотримання законодавчих норм і належного контролю. КП «Корюківкаводоканал» як суб'єкт житлово-комунального господарства інтегрує всі етапи планування та організації публічних закупівель із метою підвищення прозорості, економічної ефективності та конкурентності.

Процес планування публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал» складається з кількох ключових етапів (рис. 2.1):

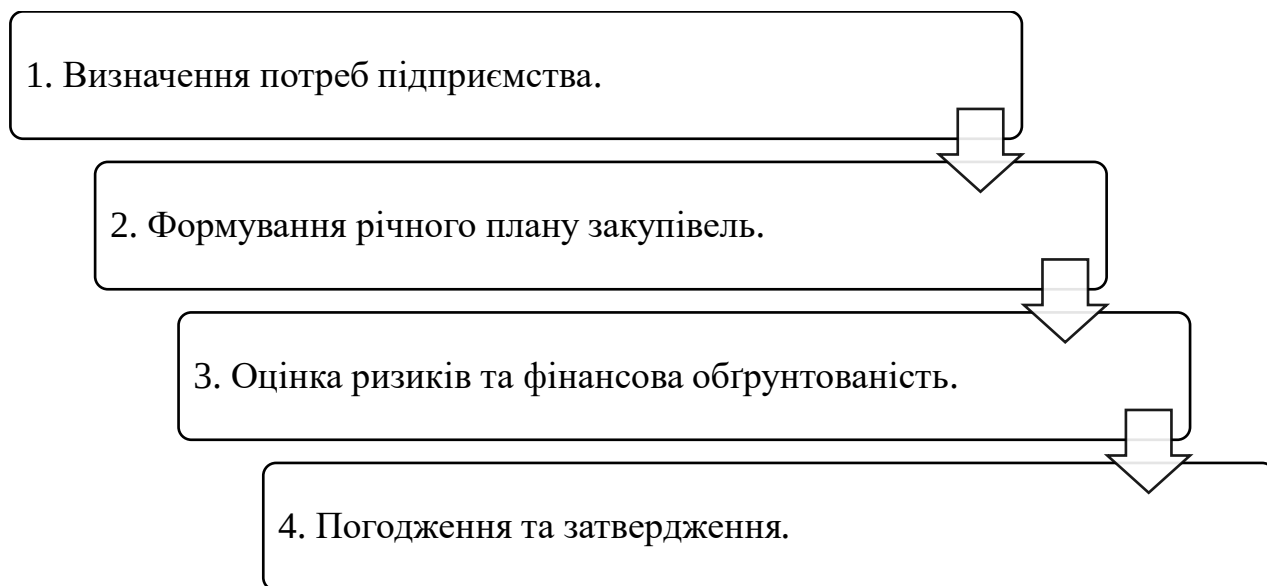


Рис. 2.1. Процес планування публічних закупівель на КП
«Корюківкаводоканал»

Джерело: складено автором на основі [21]

Процес планування публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал» є багатоступеневим та охоплює комплекс заходів, спрямованих на забезпечення прозорості, ефективності та відповідності нормативно-правовим вимогам. Його реалізація включає такі ключові етапи:

1. На першому етапі процесу планування публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал» проводиться визначення потреб підприємства. Цей етап включає формування списку необхідних товарів, робіт і послуг на основі виробничих і адміністративних завдань. Визначення потреб здійснюється із залученням усіх структурних підрозділів, що дозволяє врахувати специфіку їхньої діяльності. З особливою увагою розглядаються сезонні фактори, які можуть впливати на обсяги закупівель, наприклад, збільшення споживання води в літній період або підготовка до опалювального сезону. Результатом цього етапу є створення обґрунтованого списку потреб, який враховує специфіку роботи підприємства.

2. На другому етапі відбувається формування річного плану закупівель. Цей документ створюється відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII та містить інформацію про предмет закупівлі, його очікувану вартість, строки проведення процедур та їхні види. У процесі формування річного плану враховується необхідність забезпечення прозорості та дотримання нормативно-правових вимог. План публікується в електронній системі Prozorro, що дозволяє забезпечити доступ до інформації всім зацікавленим сторонам. Крім того, план може коригуватися протягом року у разі зміни потреб підприємства або фінансових умов [39].

3. На третьому етапі проводиться оцінка ризиків та фінансова обґрунтованість закупівель. Це передбачає аналіз економічної доцільності запланованих закупівель, визначення пріоритетності потреб і розробку механізмів мінімізації ризиків. У рамках цього етапу також формується бюджет закупівель, що коригується відповідно до фінансових можливостей

підприємства. Особлива увага приділяється аналізу ринкових пропозицій для забезпечення конкуренції серед постачальників та запобігання монополізації.

4. На четвертому етапі здійснюється погодження та затвердження річного плану закупівель. План погоджується із фінансовим та юридичним відділами підприємства, що дозволяє перевірити його відповідність бюджету та нормативно-правовим актам. Після затвердження керівництвом план стає офіційним документом, який використовується як основа для проведення закупівельних процедур. Затверджений план також публікується у системі Prozorro, що забезпечує прозорість і підзвітність підприємства. Останній етап передбачає використання електронних інструментів для оптимізації планування та впровадження внутрішніх регламентів. Система Prozorro дозволяє автоматизувати підготовку документів, перевіряти ринкові ціни та проводити аналітику закупівель. Внутрішні інструкції підприємства регулюють порядок складання плану, його погодження та затвердження, що забезпечує злагодженість і послідовність усіх дій [1, с. 311].

Таким чином, процес планування публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал» побудований на чітко визначених етапах, які забезпечують прозорість, ефективність і відповідність закупівельної діяльності вимогам законодавства та інтересам підприємства.

Планування та контроль публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал» базується на комплексі нормативно-правових актів, які забезпечують прозорість та дотримання законності. Основними документами є:

1. Закон України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII – регулює порядок планування, проведення процедур закупівель і контролю їх результатів; визначає основні принципи закупівель: прозорість, відкритість, конкуренція та недискримінація учасників.

2. Закон України «Про доступ до публічної інформації» – гарантує доступ громадян до інформації про закупівлі через систему Prozorro.

3. Постанова Кабінету Міністрів України № 166 від 24.02.2016 – регламентує порядок роботи електронної системи Prozorro та проведення авторизації електронних майданчиків.

4. Наказ Міністерства економіки № 680 від 13.04.2016 – затверджує примірну тендерну документацію, яка використовується під час формування тендерних запитів [23].

Уповноважені особи відіграють центральну роль у плануванні, організації та контролі публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал» (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Функції уповноважених осіб у плануванні, організації та контролі публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал»

Функція	Зміст
Підготовка річного плану закупівель	Формування та обґрунтування необхідності закупівель. Здійснення моніторингу актуальних потреб підприємства.
Організація процедур закупівель	Проведення тендерів та запитів цінових пропозицій. Підготовка тендерної документації відповідно до законодавства.
Контроль за виконанням договорів	Моніторинг виконання постачальниками своїх зобов'язань. Забезпечення відповідності закуплених товарів і послуг технічним вимогам.

Джерело: складено автором на основі [40]

Їхня діяльність охоплює три основні напрями: підготовку річного плану закупівель, організацію процедур закупівель та контроль за виконанням укладених договорів.

Перший напрям, підготовка річного плану закупівель, включає формування та обґрунтування необхідності закупівель для забезпечення виробничих та адміністративних потреб підприємства. Уповноважені особи

здійснюють моніторинг актуальних потреб, що дозволяє своєчасно реагувати на зміну обсягів і специфіки діяльності підприємства.

Другий напрям, організація процедур закупівель, передбачає проведення тендерів і запитів цінових пропозицій відповідно до законодавства. Важливим елементом цього процесу є підготовка тендерної документації, яка має відповідати чинним нормативно-правовим актам і забезпечувати прозорість процедур закупівель.

Третій напрям, контроль за виконанням договорів, орієнтований на моніторинг виконання постачальниками своїх зобов'язань. У цьому контексті уповноважені особи забезпечують відповідність закуплених товарів і послуг встановленим технічним вимогам, що гарантує належну якість виконання укладених угод та раціональне використання бюджетних коштів.

Таким чином, діяльність уповноважених осіб є основою для реалізації стратегічних завдань КП «Корюківкаводоканал» у сфері публічних закупівель, забезпечуючи прозорість, ефективність і підзвітність кожного етапу процесу.

Електронна система Prozorro є ключовим інструментом, який значно підвищує прозорість, ефективність і підзвітність процесів публічних закупівель. Завдяки своїм функціональним можливостям, вона забезпечує доступ до всієї інформації про закупівлі, створюючи умови для громадського контролю та мінімізації корупційних ризиків (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Основні переваги використання системи Prozorro у процесі планування закупівель

Показники	Результати Prozorro
Зниження корупційних ризиків	Забезпечення прозорості
Конкурентність	Створення рівних умов для учасників
Економія коштів	Мінімізація витрат підприємства
Доступність інформації	Відкритий доступ до даних

Джерело: складено автором на основі [22]

Прозорість є однією з основних переваг системи Prozorro. Усі етапи закупівельного процесу – від оголошення тендеру до укладання договору – доступні для громадськості. Будь-хто може переглядати інформацію про учасників, їхні пропозиції, а також результати тендерів. Такий підхід дозволяє проводити глибокий аналіз ефективності закупівель та виключає можливість приховування даних.

Ефективність Prozorro досягається завдяки автоматизації рутинних процесів, що мінімізує ризики людської помилки. Платформа дозволяє легко порівнювати пропозиції учасників за чітко визначеними критеріями, автоматично ранжуючи їх відповідно до умов тендеру. Це прискорює процес ухвалення рішень і знижує адміністративні витрати на організацію закупівель.

Prozorro також відіграє важливу роль у забезпеченні громадського контролю. Відкритий доступ до інформації дозволяє громадським організаціям, журналістам і звичайним громадянам моніторити процес закупівель, виявляти можливі порушення та оперативно реагувати на них. Крім того, система спрощує процедуру оскарження результатів тендерів, що сприяє забезпеченню справедливості та рівних умов для всіх учасників [22].

Таким чином, система Prozorro є невід’ємним елементом сучасної системи публічних закупівель, сприяючи підвищенню довіри до державних інституцій, економії бюджетних коштів і створенню конкурентного середовища для бізнесу.

Для забезпечення ефективного планування та контролю закупівель на КП «Корюківкаводоканал» впроваджуються розроблені внутрішні регламенти, які деталізують усі аспекти процесу закупівель, сприяючи його прозорості, організованості та відповідності нормативно-правовим вимогам. Ці документи визначають чіткі правила, процедури та політики, які забезпечують якісне виконання завдань на кожному етапі закупівельного процесу.

Одним із ключових елементів регламентів є інструкції щодо формування річного плану закупівель. Ці інструкції містять чітко визначені правила та порядок складання, узгодження та затвердження річного плану закупівель.

Особливу увагу приділяється відповідності плану потребам підприємства, а також забезпеченню його реалістичності та фінансової обґрунтованості. Такий підхід сприяє уникненню дублювання закупівель і забезпечує ефективне використання ресурсів.

Протоколи перевірки документів регламентують процес контролю якості та відповідності тендерної документації. Вони визначають процедури перевірки на відповідність тендерної документації вимогам законодавства та внутрішнім політикам підприємства. Це включає аналіз технічних специфікацій, умов постачання, строків виконання та фінансових умов. Завдяки цьому мінімізується ризик виникнення суперечностей або недоліків.

Політика управління ризиками передбачає ідентифікацію можливих проблем, таких як залежність від одного постачальника або порушення строків постачання, та розробку заходів для їх мінімізації. Вона включає диверсифікацію постачальників і попередні перевірки.

Процедури внутрішнього аудиту регламентують порядок регулярних перевірок закупівель. Це дозволяє виявляти недоліки, оцінювати відповідність процедур вимогам та підвищувати ефективність закупівельної діяльності.

Розробка та впровадження таких регламентів створює умови для підвищення рівня контролю, прозорості та ефективності публічних закупівель. Вони не тільки забезпечують відповідність законодавчим нормам, але й сприяють оптимізації внутрішніх процесів підприємства, зменшенню операційних ризиків і покращенню фінансових результатів. У підсумку, це позитивно впливає на якість надання комунальних послуг і задоволення потреб громади [2, с. 631].

Таким чином, ефективне планування та організація контролю публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал» базуються на дотриманні нормативно-правових актів, використанні сучасних інструментів, таких як Prozorro, та розробці внутрішніх регламентів. Система, яка інтегрує всі ці елементи, дозволяє не лише забезпечувати прозорість і економічну доцільність закупівель, але й сприяє підвищенню довіри громадськості до діяльності підприємства.

Моніторинг закупівель та перевірка закупівель є ключовими формами контролю, спрямованими на забезпечення прозорості, законності та ефективності публічних закупівель. У контексті діяльності КП «Корюківкаводоканал» ці форми контролю відіграють важливу роль, особливо в умовах воєнного стану, коли оперативність і раціональність використання ресурсів стають критичними.

Моніторинг закупівель передбачає постійне відстеження всіх етапів закупівельного процесу – від планування до виконання договору. Основною метою моніторингу є виявлення можливих порушень, таких як невідповідність тендерної документації законодавчим вимогам, завищення цін або недобросовісна конкуренція серед учасників. Система Prozorro надає можливість реалізувати ефективний моніторинг завдяки відкритому доступу до даних про закупівлі, що дозволяє як внутрішнім аудиторським підрозділам підприємства, так і громадськості проводити детальний аналіз усіх проведених процедур. Наприклад, на КП «Корюківкаводоканал» особливу увагу приділяють моніторингу тендерів із значними фінансовими зобов'язаннями, як-от закупівля обладнання для водопостачання чи капітальні інвестиції в інфраструктуру. Це дозволяє вчасно реагувати на можливі порушення або недоліки.

Перевірка закупівель як форма контролю має більш конкретний характер і передбачає детальне вивчення документів та процедур, пов'язаних із проведенням закупівель. Основними аспектами перевірки є відповідність тендерної документації вимогам законодавства, правильність формування технічних завдань, обґрунтованість вибору постачальників та відповідність укладених договорів умовам тендерів. Внутрішні аудити, які проводяться на підприємстві, є важливою складовою перевірки закупівель. Наприклад, КП «Корюківкаводоканал» регулярно проводить перевірки для оцінки ефективності витрат і виявлення можливих ризиків, таких як затримки постачання чи низька якість придбаних товарів.

Особливості організації моніторингу та перевірок на підприємстві включають застосування сучасних цифрових інструментів, таких як аналітичні модулі Prozorro, які дозволяють оцінювати динаміку закупівель, порівнювати ціни та аналізувати поведінку учасників тендерів. Крім того, підприємство запровадило політику управління ризиками, яка передбачає виявлення та мінімізацію потенційних проблем на всіх етапах закупівельного процесу. Для цього використовується попередній аудит постачальників, що дозволяє оцінити їхню спроможність виконати договірні зобов'язання.

Важливо також зазначити, що в умовах воєнного стану організація моніторингу та перевірок набуває нових рис. Підприємства змушені діяти в умовах обмеженого часу, але водночас забезпечувати дотримання всіх нормативно-правових актів. Постанова Кабінету Міністрів України № 1178 визначає особливий порядок перевірки закупівель в умовах воєнного стану, зокрема, спрощує процедури та скорочує терміни їх проведення. Проте обов'язковими залишаються перевірки на відповідність укладених договорів бюджетним обмеженням і потребам підприємства.

Таким чином, моніторинг і перевірка закупівель є взаємодоповнюючими елементами системи контролю, що забезпечують прозорість і ефективність витрат. Завдяки впровадженню сучасних інструментів, таких як Prozorro, та розробці внутрішніх регламентів КП «Корюківкаводоканал» не лише відповідає вимогам законодавства, але й підвищує довіру громадськості та якість надання комунальних послуг.

2.2. Проведення моніторингу та перевірки публічних закупівель на підприємстві

Ефективність закупівельної діяльності на КП «Корюківкаводоканал» залежить не лише від планування, а й від якісного контролю на всіх етапах закупівельного процесу. Перевірка публічних закупівель спрямована на забезпечення відповідності законодавчим вимогам, виявлення ризиків та оцінку економічної доцільності. Вона базується на використанні внутрішніх контрольних механізмів, впровадженні моніторингу, а також застосуванні аудиторських інструментів.

На першому етапі контролю особлива увага приділяється ретельному аналізу всієї документації, пов'язаної із закупівлями, для забезпечення її відповідності чинним нормативно-правовим актам та внутрішнім регламентам підприємства. Цей процес включає комплексну перевірку тендерної документації, умов постачання, технічних специфікацій і фінансових розрахунків. Основною метою цього етапу є запобігання помилкам, неточностям або порушенням, які можуть негативно вплинути на результативність закупівельного процесу.

Перевірка тендерної документації передбачає оцінку її повноти та відповідності законодавчим вимогам, зокрема Закону України «Про публічні закупівлі». Здійснюється аналіз наявності ключових положень, таких як опис предмета закупівлі, вимоги до постачальників, строки виконання договорів та умови оплати. Особливу увагу приділяють технічним специфікаціям, які мають бути чіткими, зрозумілими та відповідати реальним потребам підприємства. Це дозволяє уникнути неоднозначностей або необґрунтованих вимог, які можуть стати причиною дискваліфікації учасників чи ускладнити виконання умов договору [9, с. 42].

Додатково здійснюється перевірка умов постачання, зокрема строків виконання зобов'язань, вимог до транспортування та зберігання товарів, а також

інших специфічних вимог, що стосуються конкретного виду закупівель. Наприклад, для обладнання перевіряється наявність умов гарантійного обслуговування та відповідність товарів технічним стандартам.

Одним із ключових аспектів цього етапу є верифікація обґрунтованості очікуваної вартості закупівель. Для цього здійснюється аналіз ринкових даних, включаючи порівняння цінових пропозицій потенційних постачальників, аналіз попередніх контрактів та ринкових досліджень. Це дозволяє уникнути як завищення вартості закупівель, що може призвести до нераціонального використання коштів, так і заниження, що часто свідчить про ризики недобросовісної конкуренції. Використання електронної системи Prozorro на цьому етапі значно спрощує процес порівняння цін та пошуку оптимальних пропозицій.

Для забезпечення прозорості перевірки використовується протокол оцінки відповідності документів (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Протокол перевірки документів закупівель на КП «Корюківкаводоканал»

Параметр перевірки	Критерії відповідності	Результат перевірки	Коментар/Пропозиції
Відповідність тендерної документації законодавству	Повнота та правильність умов	Відповідає / Не відповідає	---
Верифікація обґрунтованості вартості	Аналіз ринкових даних та обґрунтованість вартості	Відповідає / Не відповідає	Рекомендація уточнення ціни
Перевірка технічних специфікацій	Відповідність технічних вимог потребам підприємства	Відповідає / Не відповідає	---

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

На етапі укладання договорів із постачальниками проводиться ідентифікація ризиків. Цей процес вимагає комплексного підходу, спрямованого на ідентифікацію та мінімізацію можливих загроз, які можуть виникнути під час виконання договірних зобов'язань. Основними ризиками є (рис. 2.2):

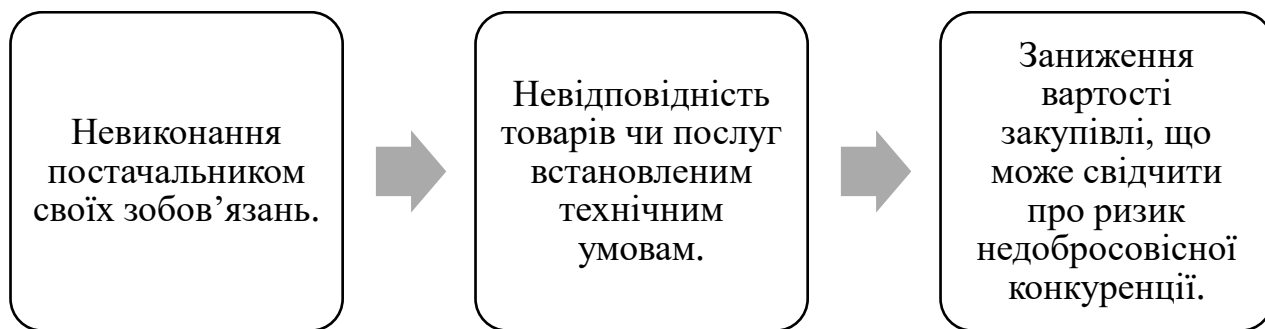


Рис. 2.2. Ризики під час укладання договорів на КП «Корюківкаводоканал»

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

1. Ризик невиконання постачальником своїх зобов'язань, що може проявлятися у затримці постачання товарів, наданні неякісних послуг або повному невиконанні договору. Така ситуація може негативно вплинути на операційну діяльність підприємства, особливо якщо закупівлі пов'язані із критично важливими потребами, наприклад, матеріалами для ремонту водопровідних мереж або технікою для аварійного реагування.

2. Невідповідність товарів чи послуг встановленим технічним умовам, що може призвести до невиконання вимог, передбачених у договорі, або до додаткових витрат на усунення недоліків. Цей ризик особливо актуальний у випадках закупівлі складного обладнання, де технічні параметри мають вирішальне значення для його функціональності.

3. Ризик пов'язаний із зниженням вартості закупівлі, що на перший погляд може виглядати як економія, але насправді часто свідчить про недобросовісну конкуренцію або приховані недоліки у виконанні договору. Постачальники, які пропонують надто низькі ціни, можуть бути неспроможними забезпечити якісне

виконання робіт чи поставку товарів, що підвищує ймовірність невиконання умов контракту [45, с. 1097].

Для виявлення цих ризиків проводиться оцінка доброчесності постачальників, що включає кілька ключових аспектів. По-перше, аналізується досвід роботи постачальника, зокрема, кількість виконаних контрактів, їхній обсяг і складність. Це дозволяє оцінити спроможність компанії забезпечити виконання зобов'язань. По-друге, враховуються відгуки інших замовників, що дає змогу отримати об'єктивну оцінку якості виконаних робіт чи поставлених товарів.

Третім критерієм є фінансова стабільність постачальника, яка аналізується через доступну фінансову звітність, історію платежів та відсутність боргових зобов'язань. Цей фактор є особливо важливим для довгострокових проектів, які вимагають значних ресурсів. Крім того, оцінюється відповідність технічних умов попереднім договорам, що дає змогу визначити, чи може постачальник дотримуватися заявлених стандартів якості.

Таким чином, комплексний підхід до виявлення ризиків під час укладання договорів дозволяє КП «Корюківкаводоканал» мінімізувати загрози для ефективної реалізації закупівель, забезпечуючи прозорість процесів і високий рівень якості поставок чи послуг.

Внутрішні контрольні механізми КП «Корюківкаводоканал» мають важливе значення для забезпечення прозорості, ефективності та відповідності закупівельного процесу нормативно-правовим вимогам. Вони спрямовані на зменшення ризиків, пов'язаних із закупівлями, а також на оптимізацію витрат, забезпечуючи економічну доцільність кожної процедури. До них належать:

1. Аналіз очікуваної вартості закупівель на основі ринкових досліджень і порівняння пропозицій учасників. У межах цього процесу проводиться збір та аналіз даних про актуальні ціни на необхідні товари, роботи чи послуги, а також порівняння пропозицій потенційних учасників. Такий підхід дозволяє забезпечити реалістичність запланованих витрат, уникнути завищення вартості

закупівель і сприяти залученню конкурентоспроможних постачальників. Це також створює умови для зменшення впливу монопольних структур на ринок.

2. Верифікація тендерної документації, яка передбачає перевірку правильності оформлення, повноти та відповідності документів вимогам чинного законодавства. Цей етап має на меті запобігання формальних помилок, які можуть стати підставою для скасування тендеру або подальших суперечок із постачальниками. Особлива увага приділяється перевірці технічних специфікацій, вимог до постачальників, умов оплати та строків виконання робіт чи постачання товарів. Завдяки цьому забезпечується юридична коректність і прозорість процедур [25, с. 117].

3. Відповідно до статті 8 Закону №922-VIII, моніторинг закупівель здійснюється для оцінки відповідності конкретної закупівлі вимогам законодавства. Моніторинг ініціюється у разі наявності ризик-індикаторів, які сигналізують про можливі порушення. Ці індикатори автоматично спрацьовують у системі Prozorro, коли, наприклад, виявлено суттєві розбіжності в умовах тендерної документації, аномальні ціни чи інші можливі відхилення. Моніторинг не передбачає комплексного аналізу всього процесу закупівель, а зосереджується на перевірці конкретних тендерів чи процедур, які викликають сумніви. Органи, що здійснюють моніторинг, наприклад Держаудитслужба, аналізують доступні дані та готують висновки з рекомендаціями для усунення порушень.

У табл. 2.4 представлено основні контрольні механізми, їх завдання та результати, які досягаються в межах закупівельної діяльності підприємства.

Таблиця 2.4

Оцінка ефективності контрольних механізмів на КП «Корюківкаводоканал»

Контрольний механізм	Завдання	Результати
Аналіз очікуваної вартості	Забезпечення ринкової обґрунтованості	Мінімізація витрат
Верифікація тендерної документації	Виявлення помилок	Підвищення прозорості
Аудит процедур	Виявлення порушень	Забезпечення відповідності законодавству

Джерело: складено автором на основі [45, с. 74]

Завдяки впровадженню цих внутрішніх контрольних механізмів КП «Корюківкаводоканал» забезпечує високу якість закупівельного процесу, знижує ризики фінансових втрат та покращує ефективність використання бюджетних коштів. Це, у свою чергу, сприяє підвищенню довіри з боку громади та забезпеченню належного рівня надання комунальних послуг.

Моніторинг закупівель передбачає оцінку правомірності та економічної доцільності укладених договорів. Вона включає:

1. Аналіз фінансових даних про використання коштів.
2. Перевірку відповідності витрат підприємства очікуваним результатам.
3. Рекомендації щодо вдосконалення процесів закупівель на основі отриманих результатів.

Результати моніторингу заносяться до спеціального реєстру (табл. 2.5), що дозволяє відстежувати динаміку покращень.

Таблиця 2.5

Реєстр моніторингу закупівель на КП «Корюківкаводоканал»

Дата перевірки	Етап закупівельного процесу	Виявлені недоліки	Рекомендації
10.01.2024	Тендерна документація	Невідповідність технічних умов	Перегляд технічних специфікацій
15.02.2024	Верифікація пропозицій	Занижена вартість	Проведення повторного аналізу ринку
20.03.2024	Укладення договору	Недостатня інформація про постачальника	Додатковий моніторинг контрагентів

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Моніторинг є ключовим інструментом контролю, що дозволяє своєчасно виявляти й попереджувати порушення на всіх етапах закупівельного процесу.

Його застосування сприяє забезпеченню прозорості, дотриманню строків виконання угод та оцінці ефективності здійснених закупівель. Моніторинг охоплює постійний аналіз даних, що розміщуються у системі Prozorro. Ця інформація включає деталі оголошених тендерів, поданих пропозицій, укладених договорів і виконання контрактів. Завдяки відкритості даних у Prozorro спеціалісти підприємства мають можливість здійснювати аналіз ключових показників ефективності закупівель, таких як кількість учасників тендерів, рівень конкуренції та економія коштів.

Контроль за дотриманням строків виконання договорів є ще одним важливим елементом моніторингу. У межах цього процесу відслідковуються часові рамки постачання товарів або виконання робіт, встановлені у контрактах. Особлива увага приділяється критичним для підприємства термінам, наприклад, постачанню матеріалів для аварійного ремонту мереж. У разі затримок чи порушень договірних умов негайно вживаються заходи, які можуть включати переговори з постачальниками, застосування штрафних санкцій або пошук альтернативних рішень.

Результати моніторингу узагальнюються у звітах, які є основою для прийняття рішень керівництвом підприємства. Ці звіти містять дані про виявлені недоліки, можливі ризики, рівень економії та загальну ефективність проведених процедур. На основі цієї інформації керівництво підприємства може вносити корективи до внутрішніх регламентів, змінювати підходи до вибору постачальників або впроваджувати нові контрольні механізми.

Завдяки систематичному моніторингу підприємство отримує можливість не лише підвищувати ефективність закупівель, але й оперативно реагувати на проблеми, що виникають у процесі їх реалізації. Це, у свою чергу, сприяє зменшенню ризиків, оптимізації витрат і забезпеченню високої якості товарів, робіт і послуг.

Таким чином, проведення перевірки публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал» охоплює весь процес від аналізу документів до

моніторингу виконання договорів. Системний підхід до контролю забезпечує прозорість закупівель, мінімізацію ризиків і оптимізацію витрат підприємства, що сприяє підвищенню ефективності діяльності.

Постанова Кабінету Міністрів України №631 від 01.08.2013 року регулює підстави та процедуру здійснення перевірок у сфері публічних закупівель. Відповідно до цієї постанови, перевірки закупівель проводяться органами державного фінансового контролю з метою забезпечення дотримання замовниками законодавства у сфері публічних закупівель. Основним завданням перевірок є виявлення порушень, аналіз їх причин та надання рекомендацій щодо вдосконалення процедур.

Перевірка здійснюється за кількох підстав, серед яких: планові заходи державного фінансового контролю, наявність звернень фізичних або юридичних осіб щодо можливих порушень, а також інформація, отримана від правоохоронних органів чи інших уповноважених структур. Постанова №631 передбачає кілька етапів перевірки, включаючи аналіз тендерної документації, перевірку укладених договорів, оцінку відповідності процедур законодавству та аналіз використання коштів за договорами.

Моніторинг закупівель, у свою чергу, регулюється статтею 8 Закону України «Про публічні закупівлі» №922-VIII. Моніторинг проводиться у випадках, коли спрацьовують індикатори ризиків, визначені електронною системою закупівель Prozorro, або за ініціативою уповноважених органів, наприклад, Державної аудиторської служби України. Моніторинг передбачає аналіз тендерної документації, пропозицій учасників, процедур визначення переможців та укладених договорів на предмет відповідності вимогам законодавства.

Моніторинг, на відміну від перевірки, має превентивний характер. Він дозволяє своєчасно виявляти можливі порушення на будь-якому етапі закупівельного процесу, попереджати їх і забезпечувати належне виконання договорів. Зокрема, він застосовується, якщо спостерігаються такі ризики:

- низька конкуренція (один або два учасники);
- значне заниження ціни, яке може свідчити про нереалістичність виконання контракту;
- невідповідність тендерної документації чинним нормативно-правовим актам;
- наявність порушень у строках постачання чи якості товарів, робіт і послуг.

Таким чином, постанова №631 забезпечує проведення перевірок, спрямованих на виявлення порушень у сфері закупівель, тоді як моніторинг, визначений Законом №922-VIII, є інструментом для оперативного реагування на ризики та попередження можливих порушень. Обидва механізми взаємодоповнюють один одного, забезпечуючи прозорість, ефективність і законність процедур публічних закупівель.

2.3. Оформлення результатів контролю публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал» та аналіз його ефективності

Оформлення результатів контролю публічних закупівель є завершальним етапом процесу забезпечення прозорості, законності та економічної доцільності процедур закупівель. Цей етап передбачає документування проведених перевірок, аналіз отриманих результатів і розробку рекомендацій щодо вдосконалення закупівельної діяльності. КП «Корюківкаводоканал» впроваджує систематизований підхід до оформлення результатів контролю, що включає звітність, оцінку економічної ефективності та підготовку стратегічних заходів.

Підготовка звітів за результатами перевірок є важливим етапом у системі контролю публічних закупівель, який забезпечує прозорість та підзвітність закупівельного процесу. Звіти виступають основним інструментом документування виконаних перевірок, аналізу виявлених порушень і формування рекомендацій для вдосконалення процедур. Вони забезпечують керівництво підприємства повною інформацією про стан закупівельної діяльності та можливі ризики.

Оформлення результатів контролю публічних закупівель є ключовим етапом забезпечення прозорості, законності та ефективності процесу закупівель. На КП «Корюківкаводоканал» ця діяльність здійснюється з урахуванням законодавчих вимог та передбачає систематичне документування всіх аспектів перевірок і моніторингу.

Результати моніторингу публічних закупівель оформлюються відповідно до вимог статті 8 Закону України «Про публічні закупівлі» №922-VIII. За підсумками моніторингу уповноважений орган, наприклад Державна аудиторська служба України (ДАСУ), складає висновок. У цьому документі зазначаються:

- підстави для проведення моніторингу (спрацювання ризик-індикаторів, звернення фізичних чи юридичних осіб, ініціатива органу контролю тощо);

- обсяг та межі моніторингу, зокрема, які етапи закупівельного процесу перевірялися;
- виявлені порушення законодавства із детальним описом і посиланням на відповідні нормативні акти;
- рекомендації щодо усунення виявлених недоліків.

Після складання висновку замовник має обов'язок надати обґрунтовані пояснення або вжити заходів для усунення виявлених порушень, що документується у відповіді на висновок моніторингу. Такий підхід забезпечує оперативне реагування на можливі недоліки, сприяє вдосконаленню процедур закупівель і підвищує рівень їх прозорості.

Результати перевірок закупівель, які проводяться у межах фінансового контролю відповідно до постанови Кабінету Міністрів України №631 від 01.08.2013 року, оформлюються актом перевірки. У документі детально зазначаються:

- мета перевірки (дотримання вимог законодавства, ефективність витрат бюджетних коштів тощо);
- обсяг перевірених процедур закупівель (тендерна документація, договори, відповідність пропозицій учасників тощо);
- виявлені порушення із зазначенням нормативних актів, які було порушено;
- розмір фінансових втрат (за наявності) та їх вплив на діяльність замовника;
- рекомендації щодо усунення порушень або вдосконалення закупівельної діяльності.

Підготовлений акт перевірки передається керівництву підприємства, яке зобов'язане вжити заходів щодо усунення виявлених порушень. Крім того, акт може бути підставою для притягнення винних осіб до відповідальності або ініціювання інших заходів, спрямованих на захист інтересів підприємства.

Таким чином, висновки моніторингу та акти перевірок є основними документами, які забезпечують прозорість та підзвітність процедур закупівель. Вони не лише фіксують виявлені порушення, а й створюють основу для

вдосконалення закупівельної діяльності. На КП «Корюківкаводоканал» цей підхід дозволяє забезпечити відповідність законодавству, оптимізувати витрати та підвищити ефективність використання бюджетних коштів.

У звітах зазначаються такі ключові аспекти:

1. Виявлені порушення нормативно-правових вимог або внутрішніх регламентів. Цей розділ звіту містить детальний опис порушень, виявлених у ході перевірок. Наприклад, це може бути відсутність обґрунтування у тендерній документації, невідповідність умов договору законодавчим нормам або недотримання внутрішніх регламентів. Виявлення таких порушень дозволяє оперативно розробляти заходи для їх усунення, уникати фінансових санкцій та підвищувати ефективність закупівель.

2. Оцінка обґрунтованості очікуваної вартості закупівель. У цьому розділі аналізується відповідність запланованих витрат ринковим умовам. Звіт включає дані про середні ринкові ціни на відповідні товари чи послуги, порівняння пропозицій учасників тендерів та виявлення можливих розбіжностей. Наприклад, у 2023 році КП «Корюківкаводоканал» зафіксувало відхилення у вартості закупівель на 10% у трьох тендерах, що стало підставою для проведення додаткового аналізу ринку.

3. Відповідність технічних специфікацій реальним потребам підприємства. Цей аспект звіту фокусується на аналізі того, наскільки технічні параметри закуплених товарів, робіт або послуг відповідають фактичним потребам підприємства. Наприклад, закупівля обладнання з технічними характеристиками, що перевищують необхідний рівень, може свідчити про нераціональне витрачання коштів. У звіті аналізуються специфікації, визначені у тендерній документації, та їх відповідність операційним завданням підприємства.

4. Ризики, пов'язані з виконанням укладених договорів. Цей розділ звіту присвячений ідентифікації ризиків, які можуть виникнути на етапі виконання договірних зобов'язань. До таких ризиків належать затримки постачання, низька якість товарів чи послуг, а також фінансова неспроможність постачальника. У

звіті зазначаються рекомендації щодо управління цими ризиками, наприклад, посилення контролю за строками постачання або залучення альтернативних постачальників.

Для забезпечення прозорості звіт містить таблиці, які узагальнюють виявлені недоліки та запропоновані заходи (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Приклад структури акту про перевірку закупівель на КП «Корюківкаводоканал»

Параметр перевірки	Результати	Рекомендації
Відповідність тендерної документації	Виявлено недоліки у 3 із 10 тендерів	Уточнити технічні умови та вимоги
Оцінка очікуваної вартості	Відхилення на 5-10% у 2 тендерах	Провести додатковий ринковий аналіз
Ризики виконання договорів	Ризик затримки постачання	Укласти додаткову угоду з постачальником
Відповідність технічних специфікацій	Відповідає потребам підприємства	Відсутні

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Результати підготовлених звітів є основою для прийняття рішень керівництвом підприємства. Аналіз отриманих даних дозволяє не лише оперативно усувати виявлені порушення, але й створювати стратегії для покращення закупівельної діяльності в майбутньому.

Наприклад, у 2023 році проведені перевірки на КП «Корюківкаводоканал» виявили кілька недоліків у тендерній документації, зокрема відсутність чітких вимог до технічних параметрів обладнання, що призвело до затримки виконання договорів (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Результати перевірок закупівель на КП «Корюківкаводоканал» у 2023 році

Параметр перевірки	Кількість перевірених процедур	Виявлені порушення	Запропоновані рекомендації
Тендерна документація	50	7	Уточнення технічних умов
Верифікація очікуваної вартості	40	5	Проведення додаткового ринкового аналізу
Укладення договорів	30	3	Запровадження попереднього моніторингу постачальників
Виконання договірних зобов'язань	25	2	Підвищення контролю за строками виконання

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Аналіз економічного ефекту від проведених закупівель дозволяє визначити, наскільки раціонально використовуються бюджетні кошти, і є важливим інструментом підвищення ефективності фінансового управління підприємством. У 2023 році КП «Корюківкаводоканал» завдяки впровадженню системи Prozorro досягло значної економії. Зокрема, на закупівлі матеріалів для водопостачання вдалося заощадити 1,2 млн грн за рахунок конкурентних пропозицій та автоматизованої перевірки цін, що сприяло зменшенню навантаження на бюджет і забезпечило можливість спрямування зекономлених коштів на інші важливі потреби підприємства (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Економічний ефект закупівель КП «Корюківкаводоканал» у 2023 році

Категорія закупівель	Заплановані витрати (тис грн)	Фактичні витрати (тис грн)	Економія (тис грн)
Матеріали для водопостачання	5 000	4 300	700
Послуги технічного обслуговування	2 500	2 000	500
Загалом	7 500	6 300	1 200

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Аналіз даних демонструє ефективність реалізації закупівельної діяльності, зокрема завдяки використанню електронної системи закупівель. У підсумку економія становить 16%, що перевищує середній рівень у житлово-комунальному секторі України. Ефективність витрачання бюджетних коштів оцінюється через аналіз відповідності витрат до отриманих результатів. КП «Корюківкаводоканал» у 2023 році забезпечило виконання 95% запланованих закупівель, що свідчить про високий рівень організації процесу. Економічна ефективність досягалася завдяки ретельному контролю на всіх етапах закупівельного процесу та своєчасному коригуванню планів.

Результати контролю закупівель використовуються для розробки заходів, спрямованих на підвищення прозорості. Наприклад, у 2024 році КП «Корюківкаводоканал» планує впровадити автоматизовану систему моніторингу виконання договорів, що дозволить оперативно реагувати на порушення.

Таким чином, оформлення результатів контролю публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал» є важливим етапом, який забезпечує прозорість, підзвітність і ефективність закупівельної діяльності. Комплексний підхід до аналізу, звітності та впровадження рекомендацій сприяє підвищенню рівня довіри громадськості та оптимізації використання бюджетних коштів.

Висновки до розділу 2

Процес планування закупівель включає чітко структуровані етапи, починаючи з визначення потреб підприємства до формування річного плану та його погодження. Особливе значення надається прозорості цього процесу, яка досягається завдяки використанню електронної системи Prozorro. Дотримання нормативно-правових актів та інтеграція внутрішніх регламентів сприяють ефективності управління закупівлями та підвищують довіру громадськості.

Проведення перевірки тендерної документації, оцінка обґрунтованості очікуваної вартості та ідентифікація ризиків під час укладання договорів є основою для мінімізації порушень та забезпечення економічної доцільності закупівель. Особливо важливим є впровадження моніторингу, що охоплює всі етапи закупівельного процесу, дозволяючи оперативно реагувати на виявлені недоліки. Системний підхід до перевірок гарантує прозорість процедур і запобігає ризикам невиконання договорів.

Акти за результатами перевірок містять дані про виявлені порушення, відповідність технічних специфікацій потребам підприємства та оцінку економічної ефективності. Завдяки впровадженню системи Prozorro у 2023 році КП «Корюківкаводоканал» вдалося досягти економії коштів у розмірі 1,2 млн грн, що свідчить про високий рівень організації закупівельної діяльності. Використання отриманих результатів для розробки стратегічних заходів дозволяє підприємству підвищувати прозорість процесів і раціонально використовувати бюджетні кошти.

Таким чином, усі аспекти організації та контролю публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал» спрямовані на досягнення прозорості, ефективності та підзвітності процедур. Інтеграція сучасних інструментів, дотримання законодавчих вимог і систематичний аналіз результатів сприяють вдосконаленню закупівельної діяльності та підвищенню якості надання комунальних послуг.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ НА КП «КОРЮКІВКАВОДОКАНАЛ»

Ефективність системи контролю публічних закупівель залежить від її здатності забезпечувати прозорість, економічну доцільність та дотримання законодавчих вимог. Аналіз існуючої практики публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал» виявив низку сильних сторін, однак існують також аспекти, що потребують вдосконалення.

На рис. 3.1 представлено напрями вдосконалення системи контролю публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал».

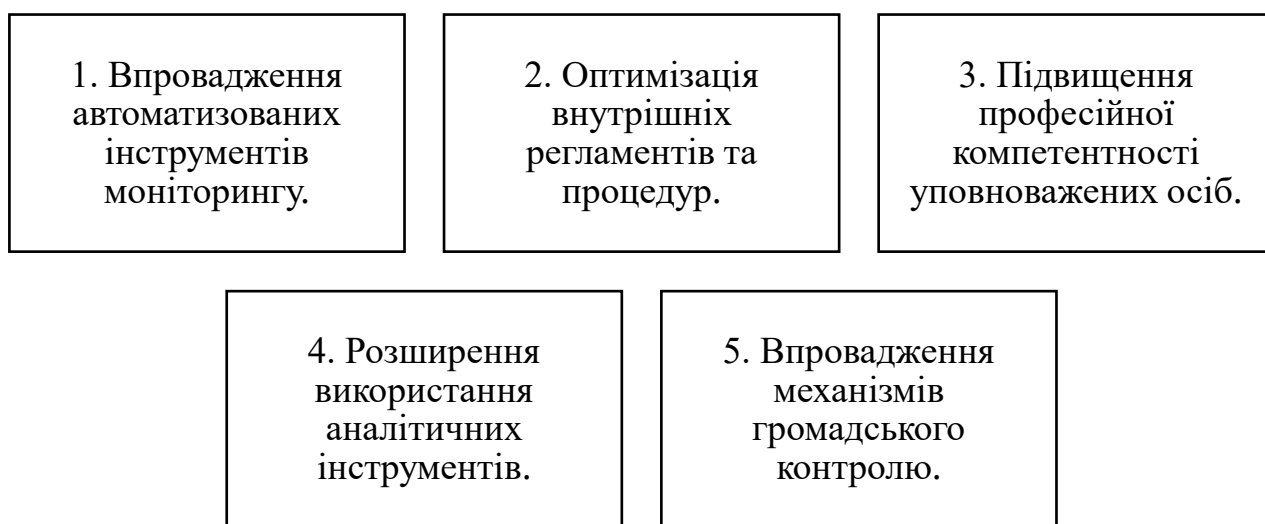


Рис. 3.1. Напрями вдосконалення системи контролю публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал»

Джерело: складено автором на основі [47, с. 87]

Одним із найефективніших способів покращення контролю є впровадження автоматизованої системи моніторингу виконання договорів. Система Prozorro забезпечує базову прозорість та доступ до тендерних даних, однак для забезпечення оперативного реагування на порушення необхідно впровадити додаткові інструменти, зокрема:

1. Модулі аналітики виконання договорів. Вони дозволять оцінювати статус виконання угод у реальному часі, виявляти затримки або відхилення від технічних умов. Це дасть змогу скоротити терміни реагування на порушення.

2. Системи раннього попередження про ризики. Використання алгоритмів штучного інтелекту для аналізу великих обсягів даних може допомогти виявляти ймовірні проблеми, такі як низька якість товарів, ризик невиконання договору або затримки постачання [42, с. 69].

Впровадження таких інструментів дозволить підвищити рівень прозорості контролю закупівель, оперативно виявляти проблеми та запобігати їх негативному впливу на діяльність підприємства.

Ефективність системи контролю залежить від якості розроблених внутрішніх регламентів. Існуючі процедури КП «Корюківкаводоканал» демонструють здатність забезпечувати належний рівень організації закупівель, однак їх можна вдосконалити, враховуючи наступне:

1. Актуалізація протоколів перевірки документації. У процесі верифікації тендерної документації варто розширити критерії оцінки, зокрема додати параметри відповідності довгостроковим цілям підприємства.

2. Регламентація аудиту постачальників. Доцільно передбачити регулярний аудит доброчесності постачальників із фокусом на їхню фінансову стабільність, досвід роботи та відповідність технічним вимогам.

3. Впровадження стандартів оцінки ризиків. Стандартизація процедур ідентифікації та оцінки ризиків, пов'язаних із виконанням договорів, дозволить систематизувати цей процес та зменшити суб'єктивний вплив [50, с. 157].

Завдяки оновленню внутрішніх регламентів підприємство зможе забезпечити більш злагоджений та систематичний підхід до контролю за виконанням закупівель.

Успішність системи контролю значною мірою залежить від кваліфікації фахівців, які відповідають за проведення закупівель. Для цього на КП «Корюківкаводоканал» доцільно реалізувати такі заходи:

1. Організація тренінгів та навчальних програм. Регулярне навчання уповноважених осіб сучасним підходам до організації публічних закупівель, зокрема використання алгоритмів Prozorro Market, управління ризиками, аналітики даних.

2 Стажування у провідних підприємствах. Вивчення передового досвіду інших підприємств дозволить запровадити інноваційні практики.

3. Сертифікація працівників. Отримання міжнародно визнаних сертифікатів у сфері публічних закупівель забезпечить високий рівень компетенції персоналу [1, с. 314].

Інвестиції в підвищення кваліфікації працівників сприятимуть більш ефективному виконанню завдань і підвищенню загальної якості контролю.

Процес прийняття рішень щодо закупівель повинен базуватися на глибокому аналізі ринкових даних та результатів попередніх процедур. Для цього варто посилити роль аналітики у системі контролю. Зокрема:

1. Запровадження систем оцінки ефективності закупівель. Використання КРІ, таких як рівень економії коштів, кількість учасників тендерів, середня тривалість процедур.

2. Аналіз великих обсягів даних про ринок. Використання алгоритмів Big Data для прогнозування цінових трендів, визначення оптимальних умов закупівель.

3. Розробка інтегрованих звітів. Впровадження звітності, яка поєднує аналіз витрат, ризиків та результатів, дозволить оптимізувати процес прийняття рішень [48].

Ці заходи забезпечать підвищення прозорості та обґрунтованості процедур закупівель.

Для посилення прозорості публічних закупівель доцільно активніше залучати громадськість до процесу моніторингу. Залучення громадськості до процесу моніторингу публічних закупівель є ключовим кроком для підвищення

прозорості, підзвітності та довіри до діяльності підприємства. Це може включати:

1. Організацію відкритих звітів про закупівлі. Проведення публічних презентацій результатів перевірок із залученням представників громади, засобів масової інформації та зацікавлених сторін дозволяє забезпечити прозорість використання бюджетних коштів. Такі звіти можуть містити детальний аналіз проведених тендерів, результати моніторингу, виявлені недоліки та запропоновані рішення. Наприклад, під час публічних заходів громада може отримати доступ до інформації про економію коштів, аналіз конкурентності тендерів і строки виконання договорів [15, с. 72].

2. Платформи зворотного зв'язку, які дадуть можливість громадянам брати активну участь у вдосконаленні процесів закупівель. Ці платформи можуть бути інтегровані в електронні системи, такі як Prozorro, або існувати як окремі інструменти, що дозволять подавати скарги, пропозиції та зауваження. Наприклад, громадяни зможуть повідомляти про підозри в корупції, порушення процедур або низьку якість виконаних договорів.

3. Співпраця з антикорупційними організаціями та громадськими об'єднаннями, які мають досвід моніторингу публічних закупівель. Залучення таких організацій до процесу перевірки тендерної документації, аналізу виконання договорів і моніторингу дотримання строків постачання створює додатковий рівень нагляду. Антикорупційні організації мають необхідні ресурси, знання та методики для ідентифікації ризиків і підвищення якості контролю. Спільна робота із громадськими інституціями сприяє формуванню культури відкритості та підзвітності, що є важливим для довіри з боку суспільства [22].

Таким чином, розвиток системи контролю публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал» вимагає інтеграції сучасних технологій, оптимізації внутрішніх регламентів, підвищення кваліфікації персоналу та залучення громадськості. Впровадження цих заходів забезпечить прозорість процесу закупівель, мінімізацію ризиків та ефективне використання бюджетних коштів.

Висновки до розділу 3

Основні напрями вдосконалення системи контролю публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал» спрямовані на підвищення прозорості, підзвітності та ефективності використання бюджетних коштів.

Одним із основних кроків є інтеграція автоматизованих систем моніторингу. Впровадження аналітичних модулів і систем раннього попередження сприятиме оперативному виявленню порушень, оцінці виконання договорів у реальному часі та зниженню ризиків. Такі технологічні рішення дозволять підприємству ефективніше реагувати на потенційні проблеми.

Оновлення внутрішніх регламентів також є важливим напрямом вдосконалення. Розширення критеріїв перевірки тендерної документації, регулярний аудит постачальників і стандартизація процедур оцінки ризиків допоможуть систематизувати контрольні заходи та зменшити суб'єктивний вплив на прийняття рішень. Це підвищить якість закупівельної діяльності та зміцнить її прозорість.

Підвищення кваліфікації працівників відіграє вирішальну роль у забезпеченні ефективності системи контролю. Регулярне навчання сучасним методам організації закупівель, стажування у провідних підприємствах та сертифікація працівників допоможуть створити висококваліфіковану команду, здатну впроваджувати інноваційні підходи до контролю.

Особливу увагу варто приділити залученню громадськості до моніторингу закупівель. Організація відкритих звітів, створення платформ зворотного зв'язку та співпраця з антикорупційними організаціями сприятимуть зміцненню довіри до закупівельного процесу та зниженню корупційних ризиків. Громадський контроль стане додатковим інструментом прозорості та відповідальності.

Таким чином, запропоновані напрями вдосконалення дозволять суттєво підвищити ефективність системи контролю публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал».

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі було досліджено організацію та методику контролю публічних закупівель на КП «Корюківкаводоканал», визначено ключові проблеми в цьому процесі та розроблено рекомендації для його вдосконалення. На основі проведеного аналізу отримано наступні висновки:

1. Було встановлено, що публічні закупівлі в Україні є ключовим механізмом задоволення суспільних потреб і раціонального використання державних коштів. Ця сфера має значний вплив на економічну стабільність і забезпечення ефективного функціонування державного управління. Система пройшла еволюцію від централізованого планування радянського періоду до сучасної моделі, що базується на прозорості, конкуренції та міжнародних стандартах, завдяки чому Україна змогла інтегруватися у світову практику закупівель. Впровадження системи Prozorro стало основним досягненням реформ, забезпечивши доступність інформації, конкурентність і громадський контроль, а також суттєво зменшивши корупційні ризики. Нормативно-правова база включає Закон України «Про публічні закупівлі» та інші документи, гармонізовані з міжнародними стандартами, які створюють правове підґрунтя для ефективного функціонування системи. Однак система стикається з викликами, такими як недостатній контроль, низька кваліфікація учасників і корупційні ризики, що потребує вдосконалення через посилення механізмів моніторингу, підвищення професійного рівня відповідальних осіб та подальший розвиток функціоналу Prozorro для покращення його аналітичних можливостей. У контексті військового стану система публічних закупівель України зазнала суттєвих змін, спрямованих на забезпечення оперативності, ефективності та відповідності умовам надзвичайного стану. Постанова Кабінету Міністрів України №1178 від 12 жовтня 2022 року, яка регулює особливості закупівель в умовах воєнного стану, стала основним нормативним актом, що визначає порядок проведення закупівель у цей період. Її впровадження дозволило

адаптувати процедури закупівель до складних умов, забезпечити безперебійне постачання необхідних товарів, робіт і послуг для підтримки критичної інфраструктури та обороноздатності країни.

Постанова №1178 встановлює спрощений порядок закупівель для замовників, що функціонують у сфері оборони, медицини, енергетики та інших критичних галузях.

Постановою також передбачено запровадження механізмів моніторингу закупівель, що здійснюються в умовах воєнного стану. Органи державного фінансового контролю, зокрема Державна аудиторська служба України, мають повноваження проводити перевірки відповідності закупівель законодавчим вимогам та ефективності їх здійснення. Виявлення порушень або недоліків документується у висновках і звітах, що стають підставою для вжиття коригувальних заходів.

На прикладі КП «Корюківкаводоканал» можна виділити кілька практичних аспектів реалізації положень Постанови №1178. У період воєнного стану підприємство оптимізувало процес закупівель, скориставшись можливістю укладати прямі договори для забезпечення оперативного постачання матеріалів, необхідних для аварійних ремонтів і забезпечення безперебійного водопостачання. Однак, підприємство продовжувало дотримуватися принципів прозорості, публікуючи звіти про виконані закупівлі в системі Prozorro.

Таким чином, Постанова №1178 стала інструментом, який дозволив адаптувати систему публічних закупівель до реалій воєнного стану, забезпечивши ефективність, прозорість і оперативність виконання процедур. Її реалізація сприяє підтримці економіки та захисту національних інтересів у складний для країни час.

2. Нами виявлено, що КП «Корюківкаводоканал» є важливим комунальним підприємством, яке забезпечує життєдіяльність міста, надаючи широкий спектр послуг, зокрема водопостачання, водовідведення, обслуговування освітлювальних мереж, будівництво та благоустрій. Його діяльність спрямована

на реалізацію державної політики у сфері житлово-комунальних послуг. Підприємство має розвинену виробничу базу, що включає чотири основні цехи: водопостачання, водовідведення, будівництва та «Міськсвітло». Їхня робота забезпечує ефективне обслуговування міської інфраструктури й комфортні умови для населення. Фінансовий аналіз показав, що, попри складні економічні умови, спричинені воєнними діями, підприємство стабільно функціонує. У 2023 році було значно збільшено обсяг капітальних інвестицій, що свідчить про орієнтацію на модернізацію інфраструктури та довгостроковий розвиток. Зростання валового прибутку та чистого доходу свідчить про підвищення ефективності господарської діяльності та вдосконалення тарифної політики. Водночас основними викликами залишаються від'ємний фінансовий результат, висока собівартість послуг та зростання боргового навантаження. Це потребує впровадження заходів для оптимізації витрат, покращення управління фінансами та пошуку нових джерел доходів.

3. Було проаналізовано, що процес планування закупівель на підприємстві є багатоступеневим, з чітко визначеними етапами. Застосування електронної системи Prozorro забезпечує прозорість і підзвітність, сприяє економічній доцільності закупівель. Основними напрямками роботи є визначення потреб, формування річного плану, аналіз ризиків та оцінка обґрунтованості вартості. Завдяки цьому підприємство може ефективно реагувати на зміни умов ринку та власні виробничі потреби. Контроль закупівель включає аналіз тендерної документації, верифікацію умов постачання та моніторинг виконання договорів. Цей підхід дозволяє знизити ризики, пов'язані з недобросовісною конкуренцією, невідповідністю технічних вимог або затримками у виконанні договорів. Виявлені порушення документуються та стають основою для коригувальних заходів. Розроблені внутрішні регламенти деталізують процедури закупівель, забезпечують організованість та відповідність процесу нормативно-правовим вимогам. Це сприяє підвищенню рівня професійності працівників та злагодженості дій на всіх етапах закупівель. Крім того, впровадження

автоматизованих систем моніторингу із використанням аналітичних модулів та алгоритмів штучного інтелекту дозволяє підвищити ефективність та прозорість закупівельних процесів.

Аналіз результатів показав, що впровадження системи Prozorro у 2023 році дозволило досягти економії бюджетних коштів на рівні 16%, що свідчить про раціональне використання ресурсів підприємства та можливість спрямування зекономлених коштів на модернізацію інфраструктури та розширення спектра послуг. Постійний моніторинг процедур закупівель забезпечує своєчасне виявлення ризиків і недоліків, а аудит закупівельної діяльності дозволяє оцінювати ефективність реалізованих заходів та формувати рекомендації щодо їх удосконалення. Основними викликами залишаються затримки у виконанні договорів, ризики зниження вартості закупівель та недостатній рівень деталізації технічних специфікацій у тендерній документації, подолання яких можливе завдяки посиленню внутрішнього контролю та автоматизації процесів моніторингу.

4. Для підвищення прозорості, ефективності та раціональності закупівель на КП «Корюківкаводоканал» запропоновано низку заходів, що включають впровадження автоматизованих систем моніторингу із використанням аналітичних модулів та алгоритмів штучного інтелекту для прогнозування ризиків і аналізу даних у реальному часі; модернізацію внутрішніх регламентів шляхом розширення критеріїв оцінки документів, запровадження систематизованого аудиту постачальників, вдосконалення процедур управління ризиками та стандартизації підходів до перевірки; організацію навчання працівників сучасним методам управління закупівлями, зокрема через стажування, сертифікацію та інтеграцію новітніх цифрових інструментів у робочі процеси; залучення громадськості до моніторингу шляхом публікації відкритих звітів, створення онлайн-платформ зворотного зв'язку та співпраці з антикорупційними організаціями, що сприятиме довірі громади та посиленню контролю за ефективністю витрачання коштів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артеменко О. В., Волкова Л. О., Світличний О. П. Деякі особливості публічних закупівель під час воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство. Розділ VII. Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право*. 2023. № 1 С. 309-316. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.01.50>.
2. Білобровенко Т. В. Особливості та результати контролю у сфері публічних закупівель. *II Міжнародний податковий конгрес* : збірник матеріалів (м. Ірпінь, 26 листопада 2021 р.). Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. С. 628-634.
3. Бровдій А. М. Організація публічних закупівель : навч. посібник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 183 с.
4. Галкін В. В. Особливості проведення публічних закупівель на час воєнного стану. *Продовольча безпека України в умовах війни і післявоєнного відновлення: глобальні та національні виміри. Міжнародний форум = Food security of Ukraine in the conditions of the war and post-war recovery: global and national dimensions. International forum* : доповіді учасників міжнародної науково-практичної конференції, 01-02 червня 2023 р., м. Миколаїв / Міністерство освіти і науки України ; Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2023. С. 198-200.
5. Деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт та послуг в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України № 169 від 28.02.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/169-2022-п#Text> (дата звернення: 12.11.2024).
6. Джабраїлов Р. А., Малолітнева В. К. Публічні закупівлі як засіб державного регулювання господарської діяльності та реалізації цілей сталого розвитку. *Право України*. 2019. Вип. 8. С. 47-64. DOI: 10.33498/louu-2019-08-047.

7. Директива ЄС № 2014/24/EU від 26 лютого 2014 року про публічні закупівлі та про скасування Директиви 2004/18/ЄС. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0024> (дата звернення: 15.11.2024).
8. Дубініна М. В., Чебан Ю. Ю., Сирцева С. В., Верховодов О. С. Моніторинг публічних закупівель: стан та напрями удосконалення. *Modern Economics*. 2022. № 32(2022). С. 31-37. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue-32-2022/>.
9. Духневич О. В. Особливості проведення контролю за здійсненням публічних закупівель. *Ефективність державного управління*. 2022. Вип. 4(73). С. 40-45. DOI: <https://doi.org/10.36930/507306>.
10. Захаркіна Л. С., Рубанов П. М., Марку А. Г. Забезпечення принципів транспарентності публічних закупівель в умовах правового режиму воєнного стану в Україні. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2023. № 10. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-10-08-06> (дата звернення: 14.11.2024).
11. Іванова О. Ю., Севостьянова Г. С. Організація публічних закупівель в Україні та країнах Європейського Союзу. *Бізнес Інформ*. 2018. Вип. 9. С. 41-47. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2018-9_0-pages-41_47.pdf.
12. Здирко Н. Г. Державне регулювання та контроль у сфері публічних закупівель. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2019. № 3(4). С. 79-89. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2019.03.079>.
13. Здирко Н. Г. Публічні закупівлі в Україні: історичний аспект становлення та розвитку. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 48, ч. 3. С. 139-146. URL: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/23856.pdf> (дата звернення: 10.11.2024).
14. Кильницька Є. В., Глухова С. В., Колодяжна Т. В. Дослідження тенденцій ринку публічних закупівель під час дії воєнного стану. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2023. Вип. 8. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-8-10-01>.

- 15.Кириленко О. П., Русін В. М. Напрями мінімізації фінансових шахрайств у сфері публічних закупівель. *Світ фінансів*. 2020. Вип. 2(63). С. 62-76. DOI: <https://doi.org/10.35774/sf2020.02.062>.
- 16.Киян Д. В. Світовий досвід зарубіжних країн під час вирішення спорів у сфері публічних закупівель: інновації та практика застосування. *Проблеми цивільного та господарського права*. 2024. №2. С. 105-109.
- 17.КП «Корюківкаводоканал» : державні закупівлі. Опендатабот. URL: <https://opendatabot.ua/tenders/company/35606756> (дата звернення: 23.11.2024).
- 18.Куркуделя І. Світовий досвід у сфері закупівель: особливості організації системи закупівель у США. *Фінансовий контроль*. 2018. № 9 (152). С. 86-89.
- 19.Лайко О. І. Державне регулювання публічних закупівель в Україні в умовах реформ та інтеграційних процесів. *Бізнес Інформ*. 2021. Вип. 2. С. 35-40. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-2-35-40>.
- 20.Лекарь С. І. Світовий досвід державного регулювання публічних закупівель. *Право і суспільство*. 2019. № 6. Ч. 2. С. 201-208. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736-2019-6-2-31>.
- 21.Офіційний сайт КП «Корюківкаводоканал». URL: <https://kor-voda.its.org.ua/> (дата звернення: 9.11.2024).
- 22.Пантелеймоненко А.О., Мілька А.І., Павленко О.С. Публічні закупівлі в Україні в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2023. № 51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-20>.
- 23.Пацурія Н. Б. Еволюція законодавства України про публічні та оборонні закупівлі від витоків до сьогодення: нарративний аналіз. Координата – платформа стратегічної та законотворчої ініціативи. 2023. URL: <https://coordynata.com.ua/evolucia-zakonodavstva-ukraini-pro-publicni-ta-oboronni-zakupivli-vid-vitokiv-do-sogodenna-narrativnij-analiz> (дата звернення: 12.11.2024).
- 24.Педченко Н. С., Кудачький О. М., Педченко М. Г. Публічні закупівлі в Україні: переваги та недоліки. *Науковий вісник Полтавського університету економіки*

- і торгівлі. Серія «Економічні науки». 2023. № 2(108). С. 31-35. DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2023-2-4>.*
25. Пісоченко Т. С., Лугова О. І. Контроль публічних закупівель в Україні. *Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація: збірник тез доповідей учасників XVIII 29 Всеукраїнської наукової конференції*. Київ: ДП «Інформ. – аналіт. агентство», 2020. С. 116-118. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/4660>
 26. Пісоченко Т. С., Тішечкіна К. В., Юношев С. Ю. Розвиток публічних закупівель: від минулого до сучасного. *Modern Economics*. 2021. № 26(2021). С. 129-134. URL: <http://dSPACE.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9679/1/pisochenko.pdf>.
 27. Письменна М. С. Міжнародний досвід публічних закупівель. *Бізнес Інформ*. 2017. № 11. С. 47-51. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2017-11_0-pages-47_51.pdf.
 28. Про встановлення розміру плати за подання скарги та затвердження Порядку здійснення плати за подання скарги до органу оскарження через електронну систему закупівель та її повернення суб'єкту оскарження: Постанова Кабінету Міністрів України № 292 від 22.04.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/292-2020-п#Text> (дата звернення: 15.11.2024).
 29. Про ефективне використання державних коштів: Постанова Кабінету Міністрів України № 710 від 11.10.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2016-п#Text> (дата звернення: 15.11.2024).
 30. Про затвердження примірної тендерної документації: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 680 від 13.04.2016 р. (в частині, що не суперечить положенням Закону України № 922-VIII від 25.12.2015 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/680-2016-р#Text> (дата звернення: 15.11.2024).
 31. Про затвердження Переліку формальних помилок: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 710 від 15.04.2020 р.,

- zareestrovaniy v Ministerstvi yustitsii Ukrainy 29.07.2020 p. za № 715/34998. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2020-p#Text> (data zverнення: 15.11.2024).
32. Про затвердження національного класифікатора України ДК 021:2015 та скасування національного класифікатора України ДК 021:2007: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 1749 від 23.12.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1749-2015-p#Text> (data zverнення: 15.11.2024).
33. Про затвердження Порядку визначення предмета закупівлі: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 708 від 15.04.2020 р., zareestrovaniy v Ministerstvi yustitsii Ukrainy 09.06.2020 p. za № 500/34783. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/708-2020-p#Text> (data zverнення: 15.11.2024).
34. Про затвердження Порядку розміщення інформації про публічні закупівлі: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 1082 від 11.06.2020 р., zareestrovaniy v Ministerstvi yustitsii Ukrainy 01.07.2020 p. za № 610/34893. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1082-2020-p#Text> (data zverнення: 15.11.2024).
35. Про затвердження Інструкції про порядок використання електронної системи закупівель: Наказ Державного підприємства «Прозорро» № 10 від 19.03.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/10-2019-p#Text> (data zverнення: 15.11.2024).
36. Про затвердження Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків: Постанова Кабінету Міністрів України № 166 від 24.02.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/166-2016-%D0%BF#Text> (data zverнення: 12.11.2024).
37. Про затвердження Порядку проведення перевірок закупівель Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами і внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України: Постанова

- Кабінету Міністрів України № 631 від 01.08.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/631-2013-p#Text> (дата звернення: 10.11.2024).
38. Про затвердження примірного порядку здійснення контролю за публічними закупівлями: Наказ Міністерства економіки України № 654 від 07.04.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/654-2020-p#Text> (дата звернення: 14.11.2024).
39. Про публічні закупівлі: Закон України № 922-VIII від 25.12.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text> (дата звернення: 15.11.2024).
40. Русін В. М. Контроль у сфері публічних закупівель. *Ефективна економіка*. 2020. Вип. 12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.12.110> (дата звернення: 15.11.2024).
41. Смерічевська С. В., Постніков О. О. Моделі управління державними закупівлями в світовій практиці. *IV Міжнародна науково-практична конференція «Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи»* : матеріали конференції (23 травня 2023 р.). С. 176-177.
42. Черняга Л. П. Сучасні підходи та принципи розвитку сфери публічних закупівель. *Актуальні питання розвитку галузей науки*: матеріали конференцій МЦНД (14 червня 2024 р., м. Суми, Україна). 2024. С. 67-71. DOI: <https://doi.org/10.62731/mcnd-14.06.2024.002>.
43. Шалева О. І. До питання оцінювання ефективності публічних закупівель. *Підприємництво і торгівля*. 2023. № 38. С. 69-77. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-38-09>.
44. Шалева О. І. Стан і проблеми розвитку системи публічних закупівель в Україні. *Наукові відкриття та фундаментальні наукові дослідження: світовий досвід*: матеріали конференцій МЦНД (7 червня 2024 р., м. Луцьк, Україна). С. 86-88.

45. Bosio E., Djankov S., Glaeser E., Shleifer A. Public Procurement in Law and Practice. *American Economic Review*. 2022. Vol. 112(4). Pp. 1091-1117. DOI: <https://doi.org/10.xxxx/aejae.2022.xxxx>
46. Drozd I. K., Pysmenna M. S., Pohribna N. V. Implementation of the responsibility principle in the system of financial control of public procurement. *Scientific bulletin of Polissia*. 2018. No2(14), P. 2. P. 78-82. DOI: 10.25140/2410-9576-2018-2-2(14)-78-82.
47. Gerardino M. P., Litschig S., Pomeranz D. Distortion by Audit: Evidence from Public Procurement. *American Economic Journal: Applied Economics*. 2024. 16(4), 71-108. DOI: <https://doi.org/10.xxxx/aejae.2024.xxxx>.
48. Hochstetter J., Vásquez F., Diéguez M., Bustamante A., Arango-López J. Transparency and E-Government in Electronic Public Procurement as Sustainable Development. *Sustainability*. 2023. Vol. 15. № 5. Article № 4672. DOI: <https://doi.org/10.3390/su15054672> (дата звернення: 20.11.2024).
49. Kubak M., Nemec P., Stefko R., Volosin M. On competition and transparency in public procurement during the COVID-19 pandemic in the European Union. *E&M Economics and Management*. 2023. Vol. 26(2). Pp. 4-23. DOI: <https://doi.org/10.15240/tul/001/2023-2-001>.
50. Rejeb A., Rejeb K., Appolloni A., Kayikci Y., Iranmanesh M. The landscape of public procurement research: a bibliometric analysis and topic modelling based on Scopus. *Journal of Public Procurement*. 2023. Vol. 23 No. 2. Pp. 145-178. DOI: <https://doi.org/10.1108/JOPP-06-2022-0031>.